

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Rhif Cyfeirnod: PHW-SCD18
Rhif y Fersiwn: 1
Dyddiad yr adolygiad nesaf:
Gorffennaf 2026

Fframwaith Llywodraethu Clinigol

Cyflwyniad a Nod

Mae'r fframwaith Llywodraethu Clinigol yn cefnogi'r gwaith o gyflwyno a chydymffurfio â Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) (2020). Mae'r fframwaith yn cyd-fynd ag Ansawdd fel Strategaeth Sefydliadol a'r Ddyletswydd Ansawdd ac mae'n pwysleisio gwella a dysgu parhaus.

Polisiâu, Gweithdrefnau a Dogfennau Rheoli Ysgrifenedig Cysylltiedig

[Mae'r holl bolisiâu a'r gweithdrefnau corfforaethol ar gael ar wefan Iechyd Cyhoeddus Cymru](#)

Fframwaith Goruchwyliaeth Glinigol
Fframwaith Gyrfaol

Cwmpas

Mae'r Fframwaith hwn yn berthnasol i Wasanaethau lle mae'r prif ffocws yn ymwneud â galluogi unigolion a phoblogaethau i wneud y gorau o'u hiechyd a'u llesiant, a'u hamddiffyn, trwy atal, ymchwilio a thrin afiechyd.

Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb ac Iechyd

Mae Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb ac Iechyd ar gael ar y dudalen polisiâu a gweithdrefnau ar y rhyngwrdd.

Cymeradwywyd gan

Y Tîm Gweithredol Busnes

Dyddiad Cymeradwyo

19 Gorffennaf 2023

Dyddiad Adolygu

19 Gorffennaf 2026

Dyddiad Cyhoeddi:

5 Hydref 2023

Y Cyfarwyddwr Gweithredol/Cyfarwyddwr Atebol

Cyfarwyddwr Gweithredol Ansawdd, Nyrsio a Gweithwyr Proffesiynol Perthynol i Iechyd, Cyfarwyddwr Gweithredol Gwasanaethau Diogelu Iechyd a Sgrinio, a'r Cyfarwyddwr Meddygol.

Awdur

Paula Mitchell, Rheolwr Ansawdd a Rheolaeth Glinigol
Wayne Jepson, Pennaeth Ansawdd, Ymgysylltu a Chydweithio
Angela Cook, Cyfarwyddwr Cynorthwyol Ansawdd, Nyrsio a Gweithwyr Proffesiynol Perthynol i Iechyd

Ymwadiad

Os yw dyddiad adolygu'r ddogfen hon wedi mynd heibio, sicrhewch mai'r fersiwn rydych yn ei defnyddio yw'r fersiwn fwyaf cyfredol, naill ai drwy gysylltu ag awdur y ddogfen neu ag [Uned Fusnes y Bwrdd](#)

Crynodeb o adolygiadau/diwygiadau				
Rhif y fersiwn	Dyddiad yr Adolygiad	Dyddiad Cymeradwyo	Dyddiad cyhoeddi	Crynodeb o'r Diwygiadau
1.0	2023	18/07/2023	05/10/2023	Fframwaith Newydd

Cynnwys

1.	Cyflwyniad	3
2.	Cwmpas	6
3.	Cyfrifoldebau	8
4.	Disgwyliadau.....	9
5.	Adrodd a Monitro	9
6.	Gweithredu Dysgu	13
	Atodiad 1: Archwilio ansawdd a chlinigol.....	15
	Atodiad 2: Effeithiolrwydd Clinigol ac Ymchwil.....	17
	Atodiad 3: Rheoli Risg, Gan Gynnwys Gweithio i Wella	19
	Atodiad 4: Rheoli Gwybodaeth.....	28
	Atodiad 5: Rheoli Staff.....	29
	Atodiad 6: Hyfforddiant ac Addysg.....	31
	Atodiad 7: Cyfranogiad cleifion/defnyddwyr gwasanaeth/y cyhoedd.....	33
	Atodiad 8: Datganiad Ansawdd a Galluogi Ansawdd Iechyd Cyhoeddus Cymru	37

1. Cyflwyniad

1.1 Iechyd Cyhoeddus Cymru - Pwy ydym ni a beth rydym yn ei wneud

Iechyd Cyhoeddus Cymru yw Sefydliad Iechyd Cyhoeddus Cenedlaethol Cymru. Ein pwrpas yw *gweithio gyda'n gilydd ar gyfer Cymru Iachach*. Rydym yn helpu pawb yng Nghymru i fyw bywydau hirach ac iachach. Gyda'n partneriaid, ein nod yw cynyddu disgwyliad oes iach, gwella iechyd a llesiant, a lleihau anghydraddoldebau i bawb yng Nghymru, yn awr ac ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

Mae ein timau'n gweithio gyda'i gilydd i atal clefydau, amddiffyn iechyd, darparu arweinyddiaeth system, gwasanaethau arbenigol ac arbenigedd iechyd y cyhoedd. Ni yw'r brif ffynhonnell o wybodaeth, ymchwil ac arloesedd iechyd y cyhoedd, i helpu pawb yng Nghymru i fyw bywydau iachach.

1.2 Strategaeth Hirdymor

Mae ein Strategaeth Hirdymor ar gyfer 2023–2035¹ yn nodi ein gweledigaeth ar gyfer sicrhau dyfodol iachach i Gymru erbyn 2035. Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi ymrwymo i weithio tuag at Gymru lle mae pobl yn byw bywydau hirach ac iachach a lle mae gan bawb fynediad teg a chyfartal at y pethau sy'n arwain at iechyd a llesiant da. Byddwn yn gwneud hyn drwy ganolbwyntio ar gyflawni ein chwe blaenoriaeth strategol. (Ffigur 1).

Ffigur 1: Diagram o Flaenoriaethau, Cenhadaeth a Gwerthoedd Strategol Iechyd Cyhoeddus Cymru.

¹ Iechyd Cyhoeddus Cymru. (2023). Gweithio gyda'n gilydd ar gyfer Cymru iachach. Ein Strategaeth Hirdymor 2023-2035. <https://icc.gig.cymru/amdanom-ni/gweithio-gyda-n-gilydd-ar-gyfer-cymru-iachach/phw-ein-strategaeth-hirdymor-pdf/>. Cyrchwyd ar-lein 2 Mehefin 2023.

1.3 Dyletswydd Ansawdd – Cyflwyniad

Cafodd y Ddyletswydd Ansawdd² ar gyfer pob sefydliad gofal iechyd yng Nghymru ei chyflwyno ar 1 Ebrill 2023. Ymrwymodd Llywodraeth Cymru i ddarparu gwasanaethau iechyd diogel, effeithiol sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn drwy weithredu Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020³, a Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Iechyd Cymunedol a Safonau) 2003⁴. Mae'r Ddeddf yn gosod Dyletswydd Ansawdd gyffredinol o safbwynt gwasanaethau iechyd ar Weinidogion Cymru a chyrff iechyd yng Nghymru. Ar y cyd â'r Ddyletswydd Ansawdd, rhaid i'r sefydliad ystyried ei gyfrifoldebau sefydliadol mewn perthynas â'r Ddyletswydd Gonestrwydd (Atodiad 3). Mae angen i ansawdd fod yn ffordd system gyfan o weithio i ddiwallu anghenion y boblogaeth rydym yn ei gwasanaethu mewn modd parhaus, dibynadwy a chynaliadwy.

Wrth gyflawni'r ddyletswydd ansawdd, mae'n ofynnol i gyrff y GIG ystyried y Safonau Ansawdd Iechyd a Gofal wrth wneud penderfyniadau am wasanaethau iechyd er mwyn sicrhau canlyniadau gwell. Dylai Gweinidogion Cymru a chyrff y GIG sicrhau bod y penderfyniadau a wnânt yn darparu gofal sy'n ddiogel, yn amserol, yn effeithiol, yn effeithlon, yn deg ac sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn. Mae'r dimensiynau ansawdd hyn yn darparu fframwaith i asesu ansawdd ac arwain gwelliannau. Felly, mae'n bwysig egluro beth mae'r dimensiynau ansawdd yn anelu at ei gyflawni, beth rydym yn bwriadu iddynt ei olygu yng Nghymru a diffinio amcanion ymhellach ar gyfer Iechyd Cyhoeddus Cymru fel y nodir isod yn Ffigur 2:

Ffigur 2: Diagram i ddangos y chwe maes ansawdd a gefnogir gan y chwe galluogwr ansawdd. Gyda'i gilydd, cânt eu galw'n Safonau Ansawdd Iechyd a Gofal

² Llywodraeth Cymru. (2023). Canllawiau Statudol Dyletswydd Ansawdd <https://www.llyw.cymru/sites/default/files/consultations/2022-10/canllawiau-statudol-dyletswydd-ansawdd-2023-a-safonau-ansawdd-2023.pdf>. Cyrchwyd 3 Mai 2023.

³ Llywodraeth Cymru. (2023). Canllawiau Statudol Dyletswydd Ansawdd <https://www.llyw.cymru/sites/default/files/consultations/2022-10/canllawiau-statudol-dyletswydd-ansawdd-2023-a-safonau-ansawdd-2023.pdf>. Cyrchwyd 3 Mai 2023.

⁴ Llywodraeth y DU. (2003). Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Iechyd Cymunedol a Safonau) 2003. <https://www.legislation.gov.uk/cy/ukpga/2003/43/contents>. Cyrchwyd 3 Mai 2023.

1.4 Ansawdd fel Strategaeth Sefydliadol

Er mwyn galluogi'r sefydliad i ymgorffori ansawdd a chyflawni gwelliannau strategol, rydym wedi mabwysiadu Ansawdd fel Strategaeth Sefydliadol. Nod Ansawdd fel Strategaeth Sefydliadol yw galluogi'r sefydliad i ddarparu gwasanaethau a chynhyrchion wedi'u canolbwyntio a chreu amgylchedd lle gall ein staff fwynhau eu gwaith ac ymfalchïo ynddo.

Mae pum elfen graidd i Ansawdd fel Strategaeth Sefydliadol:

1. **Gweithgarwch Pwrpas.** Mae datganiad pwrpas eglur wedi'i ddatblygu, a fydd yn llywio gwaith a ffocws yn y dyfodol.
2. **Gweithgaredd System.** Rydym wedi dechrau ar waith i fapio ein sefydliad fel system, a fydd yn llywio ffocws o ran egluro sut y gallwn gefnogi'r gwaith o gyflawni ein strategaeth yn effeithiol.
3. **Cael Gwybodaeth.** Byddwn yn canolbwyntio ar sefydlu systemau i gael gwybodaeth gan ein defnyddwyr, cwsmeriaid, a phartneriaid i lywio gwelliannau ansawdd a pherfformiad.
4. **Gweithgarwch Cynllunio.** Byddwn yn cynnal rhaglen gynlluniedig o waith gwella sy'n canolbwyntio ar gynyddu gwerth ac effaith ein gwasanaethau a'n swyddogaethau.
5. **Rheoli Dulliau Gwella.** Byddwn yn defnyddio amrywiaeth o ddulliau i gefnogi cyflawni ein strategaeth ac i lywio gwelliannau.

Rhaid i Iechyd Cyhoeddus Cymru roi Ansawdd fel Strategaeth Sefydliadol a llywodraethu clinigol wrth wraidd yr hyn a wnawn. Trwy ddefnyddio strwythurau a phrosesau llywodraethu clinigol, byddwn yn sicrhau bod safonau ac ansawdd yn cael eu monitro a'u gwella'n barhaus.

1.5 Pam fod angen Fframwaith Llywodraethu Clinigol arnom?

Mae nifer o ddigwyddiadau proffil uchel a niweidiol wedi digwydd mewn sefydliadau iechyd a gofal yn y DU dros y blynyddoedd. Mae hyn yn cynnwys Dr Harold Shipman, Nyrs Lucy Letby ac Ymddiriedolaeth Sefydledig GIG Canol Swydd Stafford. Mae aelodau'r cyhoedd wedi marw neu wedi cael eu niweidio oherwydd methiannau sylweddol sefydliadau iechyd a gofal i ddarparu'r gofal cywir. Nodwyd trwy honiadau ac ymholiadau bod sefydliadau iechyd a gofal wedi methu â gweithredu pan nodwyd patrymau mewn perthynas â niwed.

Mae gan sefydliadau iechyd a gofal gyfrifoldeb moesol i roi systemau ar waith i osgoi digwyddiadau fel y rhai wedi'u nodi uchod. Nodwyd yn Adroddiad Francis (2013)⁵ bod problemau, yn gyffredinol, yn ymwneud â diffyg arweinyddiaeth, dulliau cyfathrebu aneffeithiol, trefniadaeth a gwaith tîm gwael, a diffyg modd o fanteisio ar ofal o ansawdd.

⁵ Francis, R. QC. (2013). Report of the Mid Staffordshire NHS Foundation Trust Public Enquiry. Cyf: ISBN 970102981476, HC2012-12. https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/279124/0947.pdf Cyrchwyd ar-lein 12 Mai 2023.

2. Cwmpas

Mae Llywodraethu Clinigol yn gyfrifoldeb ar lefel Weithredol wedi'i rannu rhwng y Cyfarwyddwr Gweithredol Ansawdd, Nyrsio a Gweithwyr Proffesiynol Perthynol i Iechyd, a'r Cyfarwyddwr Gweithredol Gwasanaethau Diogelu Iechyd a Sgrinio a'r Cyfarwyddwr Meddygol. Bydd y ddau yn goruchwyllo'r gwaith o reoli trefniadau llywodraethu clinigol yn Iechyd Cyhoeddus Cymru. Er mwyn bod yn atebol am drefniadau ansawdd iechyd a gofal, rhaid i sefydliad iechyd a gofal reoli:

- ansawdd a diogelwch y gofal a'r gwasanaethau wedi'u darparu gan ei staff
- y sefydliad ar gyfer y prif ddiben o sicrhau a gwella ansawdd a diogelwch gwasanaethau i'r cyhoedd yn barhaus.

2.1 Diffiniad

“Llywodraethu clinigol yw'r system lle mae sefydliadau'r GIG yn atebol am fynd ati'n barhaus i wella ansawdd eu gwasanaethau a diogelu safonau gofal uchel, trwy greu amgylchedd lle bydd rhagoriaeth glinigol yn ffynnu.”⁶

Llywodraethu clinigol yw'r fframwaith ar gyfer bod yn atebol am wella a diogelu ansawdd a diogelwch gwasanaethau. Mae'n derm ymbarél sy'n cwmpasu gweithgareddau sy'n helpu i gynnal a gwella safonau a gellir ei archwilio trwy saith conglfaen. Dyma'r conglfeini⁷;

1. **Archwilio (Archwilio Ansawdd a Chlinigol).** Diben y broses archwilio yw sicrhau bod arferion clinigol yn cael eu monitro'n barhaus a bod diffygion mewn gofal neu o ran cyflenwi gwasanaethau yn cael eu hunioni.
2. **Effeithiolrwydd ac ymchwil clinigol.** Dylai gwasanaethau fod yn seiliedig ar dystiolaeth a'u dylunio i sicrhau'r canlyniad gorau i'r rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer.
3. **Rheoli risg** Dylai systemau fod yn eu lle i ddeall, monitro a lleihau risg i ddiogelu'r rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer.
4. **Rheoli gwybodaeth.** Mae angen i ddata fod yn ddiogel, yn gyfredol ac yn gywir, ac mae angen iddo gael ei ddefnyddio'n effeithiol i fesur ansawdd gwasanaethau.
5. **Addysg a Hyfforddiant.** Mae angen hyfforddiant a chymorth priodol ar staff i sicrhau eu bod yn parhau'n gymwys ac er mwyn iddynt ddatblygu sgiliau newydd, fel bod eu sgiliau'n gyfredol yn barhaus.
6. **Rheoli staff.** Recriwtio a rheoli staff yn ddiogel ac yn briodol.
7. **Cyfranogiad cleifion/defnyddwyr gwasanaeth/y cyhoedd.** Defnyddir cyfranogiad ac adborth gan y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer i

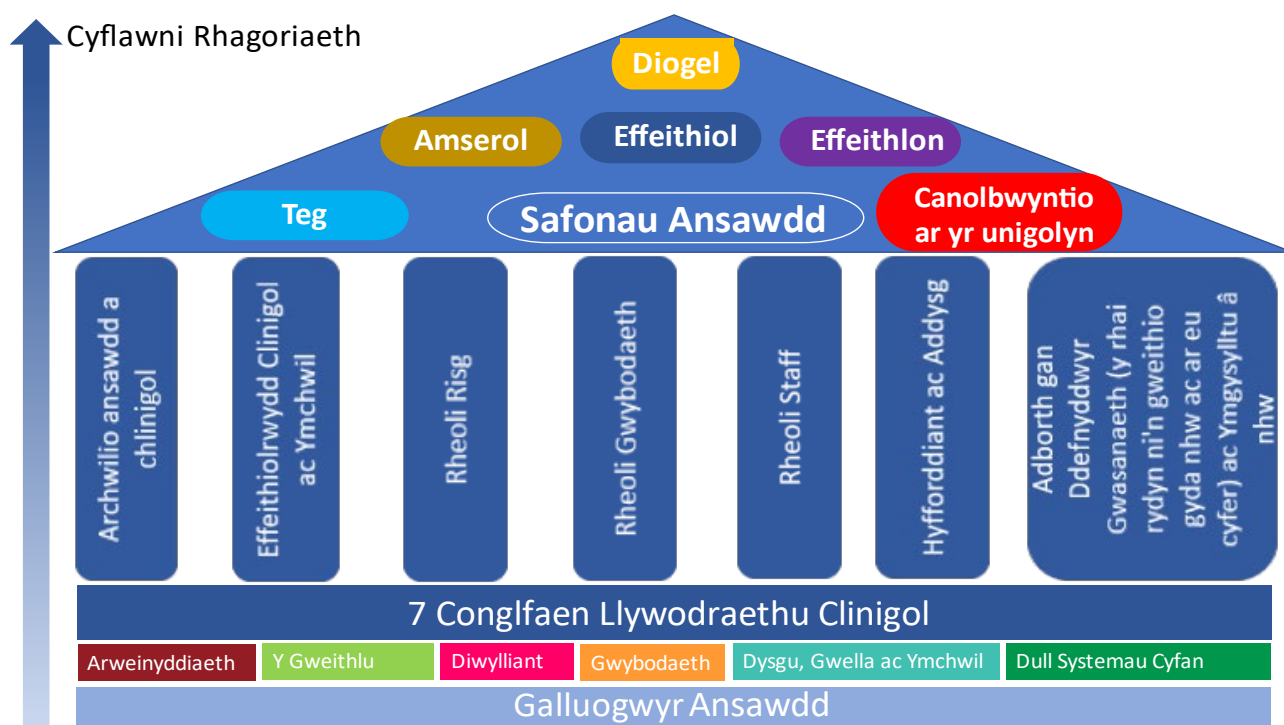
⁶ Llywodraeth Ei Fawrhydi. (2011). Canllawiau llywodraethu clinigol. <https://gov.uk/government/news/clinical-governance-guidance>. Cyrchwyd ar-lein 17 Mai 2021.

⁷ CQC Compliance. (2023). Pillars of Clinical Governance. <https://cqc-compliance.com/clinical-governance/#:~:text=Clinical%20governance%20is%20a%20system,safeguarding%20high%20standards%20of%20care>. Cyrchwyd ar-lein 3 Mai 2023.

ddatblygu a gwella gwasanaethau ac ansawdd y profiad o'r gwasanaethau a ddarperir.

Drwy ddefnyddio conglfeini llywodraethu clinigol, bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn ymdrechu i gyflawni rhagoriaeth a bodloni disgwyliadau'r Safonau Ansawdd Iechyd a Gofal. Bydd yn dangos trefnau monitro parhaus mewn modd effeithiol ac yn gwella ansawdd a diogelwch ein gwasanaethau. (Ffigur 3).

Ceir rhagor o wybodaeth am ofynion Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gyfer pob un o'r conglfeini yn Atodiadau 1 i 7.

Ffigur 3: Cynrychioliad gweledol o'r rhyngweithio rhwng llywodraethu clinigol, y Safonau Ansawdd Iechyd a Gofal a Galluo gwyr Ansawdd.

2.2 Ffiniau'r fframwaith

A ninnau'n sefydliad, mae ein gwasanaethau a'n swyddogaethau yn amrywio o ran eu natur. Gan weithio ar y cyd ag adrannau ledled y sefydliad, mae ffiniau'r fframwaith llywodraethu clinigol wedi'u diffinio yn rhai sy'n berthnasol i:

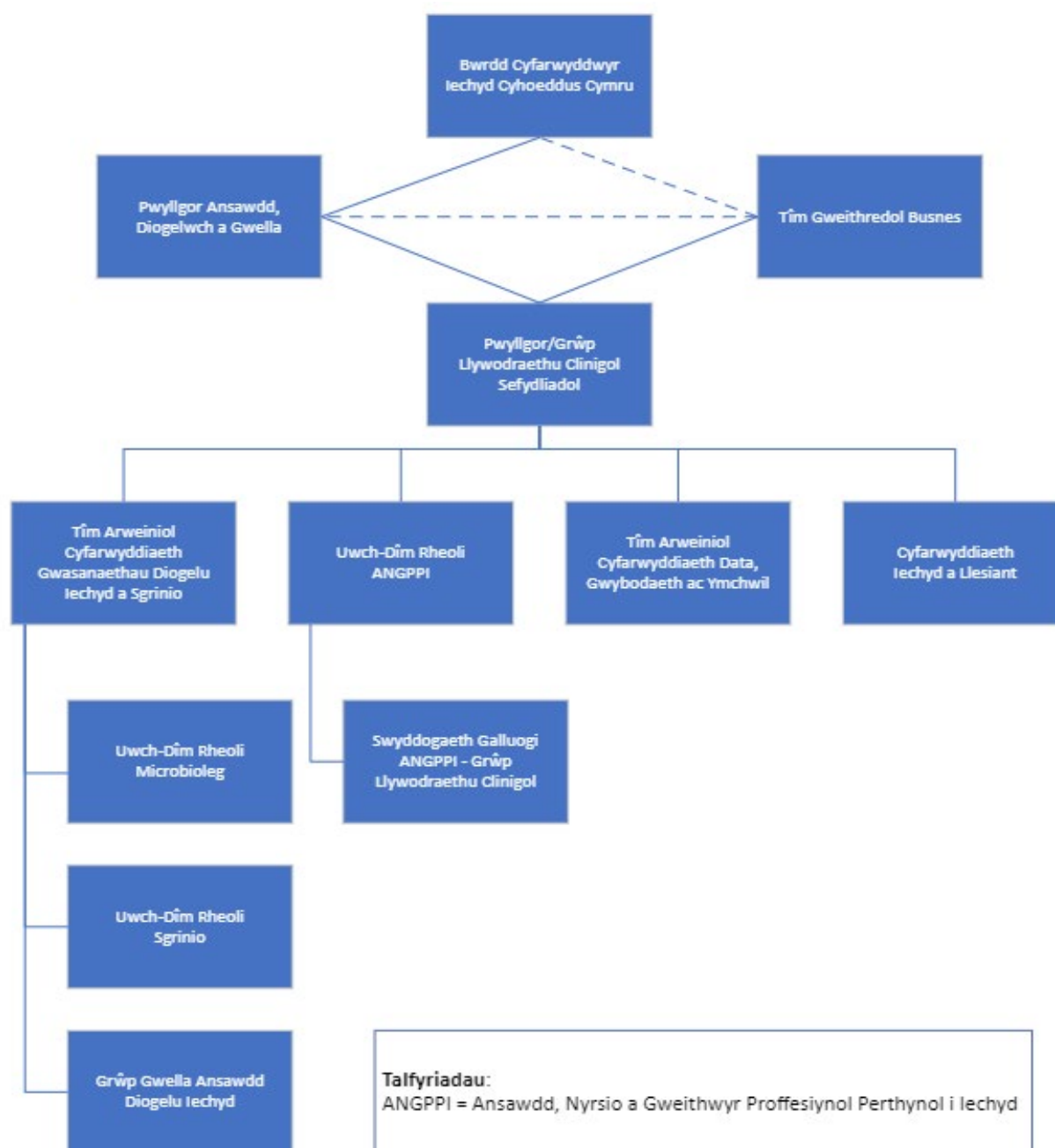
"Gwasanaethau lle mae'r prif ffocws yn ymwneud â galluogi unigolion a phoblogaethau i wneud y gorau o'u hiechyd a'u llesiant, a'u hamddiffyn, trwy atal, ymchwilio a thrin afiechyd".

Bydd y fframwaith yn cefnogi Ansawdd fel Strategaeth Sefydliadol ac yn gwella dealltwriaeth o sut y bydd gwybodaeth ar gael bob amser ar adrodd a'r Adroddiad Ansawdd Blynnyddol, gan nodi sut y gellir rhannu dysgu a llywio'r fframweithiau gweithredu sefydliadol ehangach.

Er bod y Fframwaith hwn yn berthnasol i'r gwasanaethau clinigol diffiniedig hynny, mae'r Ddyletswydd Ansawdd yn gymwys i holl swyddogaethau'r gwasanaeth iechyd mewn lleoliadau clinigol ac anghlinigol Felly, mae'r holl staff yn gyfrifol am gydymffurfio â'r ddyletswydd yn eu rôl a'u gwasanaeth neu swyddogaeth.

3. Cyfrifoldebau

Mae timau Arwain/Rheoli'r Gyfarwyddiaeth yn atebol am gyflawni'r agenda Llywodraethu Clinigol yn eu Cyfarwyddiaeth ac maent yn gyfrifol am sicrhau bod y gwerthoedd llywodraethu wedi'u hymgorffori yn eu his-adrannau. Bydd y sefydliad yn sefydlu pwyllgor llywodraethu clinigol sefydliadol, lle bydd cyfarwyddiaethau yn adrodd am weithgarwch. Bydd y Tîm Gweithredol Busnes yn darparu trosolwg gweithredol a bydd y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Gwella a'r Tîm Gweithredol Busnes yn rhoi sicrwydd i'r Bwrdd:

Ffigur 4: Cynrychioliad gweledol o Strwythurau o ran Cyfrifoldeb ac Atebolrwydd ym maes Iechyd y Cyhoedd

Yn y strwythurau llywodraethu clinigol mae pwyllgorau, is-bwyllgorau a grwpiau; mae gan bob un gyfrifoldeb dirprwyedig i gyflawni amcanion a nodau strategol Iechyd Cyhoeddus Cymru trwy gydymffurfio â dangosyddion perfformiad ac ansawdd, a monitro risgiau cysylltiedig.

4. Disgwyliadau

4.1 Datganiadau ansawdd

Ac yntau'n sefydliad, mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi addasu'r datganiadau Meysydd Ansawdd wedi'u cynnwys yn y Ddyletswydd Ansawdd fel eu bod yn ddiogel, amserol, effeithiol, effeithlon, teg, ac yn canolbwyntio ar yr unigolyn. Mae hyn yn ein galluogi i sicrhau bod y datganiadau yn berthnasol i'n strategaeth sefydliadol. Byddwn yn canolbwyntio ar sut y byddwn yn cyflawni ein rhwymedigaethau statudol ar gyfer y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer, gan roi sylw arbennig i sut y bydd ein gwasanaethau yn diwallu anghenion y boblogaeth. Rhaid ystyried y datganiadau hyn yn unol â'r datganiadau a nodir yn y Ddyletswydd Ansawdd.

Mae agwedd system gyfan at ansawdd yn gofyn am ddiwylliant sy'n rhoi dysgu a gwelliant parhaus wrth wraidd iddo. Dylai diffiniad a dealltwriaeth glir o sut beth yw ansawdd da, gan ddefnyddio safonau cenedlaethol a meincnod, adolygiadau gan gymheiriaid ac archwiliadau, fod yn sail i hyn.

4.2 Datganiadau Galluogwyr Ansawdd

Mae'r galluogwyr ansawdd wrth wraidd y glasbrint hwn ac yn dylanwadu arno i sicrhau dull system gyfan o wella ansawdd. Mae'r chwe galluogwr ansawdd isod yn mynd law yn llaw â'r broses rhoi methodoleg a dull o reoli ansawdd ar waith, fel y nodir yn y Fframwaith Ansawdd a Diogelwch (2021)⁸. Daw'r datganiadau yn uniongyrchol o ddogfennau'r Ddyletswydd Ansawdd, lle rhoddir sylw i ofal iechyd. Cydnabyddir nad yw'r derminoleg hon yn adlewyrchu Iechyd Cyhoeddus Cymru mewn gwirionedd, ond ei bod yn berthnasol i ni, a ninnau'n sefydliad.

Yn Atodiad 8 y mae Datganiadau Ansawdd Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gyfer y Meysydd Ansawdd a'r Datganiadau Dyletswydd Ansawdd ar gyfer y Galluogwyr Ansawdd. Mae'r datganiadau cyfun hyn yn ffurfio'r deuddeg Safon Ansawdd Iechyd a Gofal. Mae hyn yn caniatáu i'r sefydliad ganolbwyntio ar sut y byddwn yn cyflawni ein rhwymedigaethau.

Mae diffiniadau llawn o'r Ddyletswydd Ansawdd – Datganiadau Ansawdd a Galluogwyr Ansawdd, i'w gweld ar dudalennau 20-24: <https://www.llyw.cymru/sites/default/files/consultations/2022-10/canllawiau-statudol-dyletswydd-ansawdd-2023-a-safonau-ansawdd-2023.pdf>

5. Adrodd a Monitro

5.1 Adroddiad Ansawdd Blynyddol

Mae'n ofynnol i Iechyd Cyhoeddus Cymru gyhoeddi Adroddiad Ansawdd Blynyddol ar y camau y mae wedi'u cymryd i gydymffurfio â'r ddyletswydd i arfer ei swyddogaethau, gyda'r bwriad o sicrhau gwasanaethau iechyd o ansawdd gwell. Rhaid i'r adroddiad gynnwys asesiad sy'n nodi i ba raddau mae'r canlyniadau wedi gwella o ganlyniad i'r camau hynny.

⁸ Llywodraeth Cymru. (2021). Fframwaith Ansawdd a Diogelwch: Dysgu a Gwella. <https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2021-09/fframwaith-ansawdd-a-diogelwch-dysgu-a-gwella.pdf>. Cyrchwyd ar-lein 17 Mai 2023.

Dylai'r adroddiad ansawdd blynyddol ystyried yr hyn wedi'i gyflawni, gan hefyd gynnwys pan nad yw pethau wedi mynd yn dda o bosibl, ynghyd ag ystyried blaenoriaethau ac uchelgeisiau ansawdd y sefydliad ar gyfer y flwyddyn i ddod, a sut y caiff cynnydd ei fonitro. Dylai fod parhad rhwng adroddiadau blynyddol o un flwyddyn i'r llall.

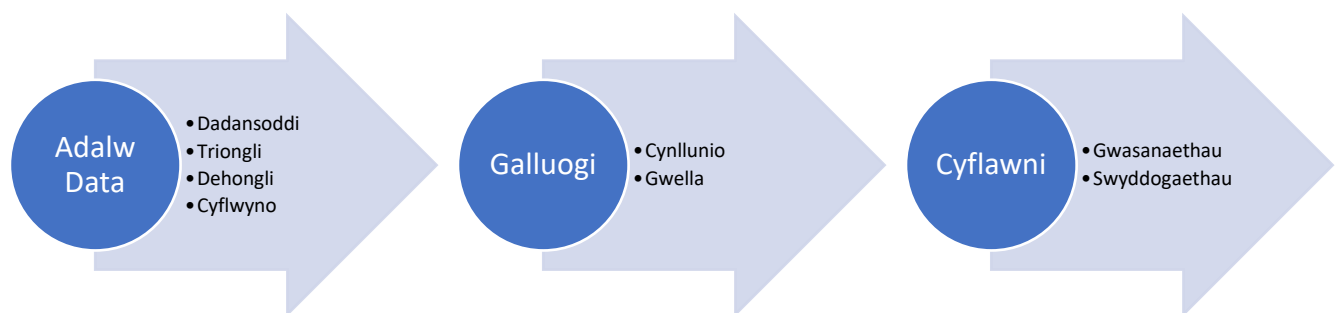
Gan ddefnyddio saith conglfaen llywodraethu clinigol, bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn gallu cefnogi'r wybodaeth angenrheidiol i hwyluso trefnau adrodd a chynnal ei asesiad ar gyfer yr adroddiad ansawdd blynyddol.

Bydd pob Cyfarwyddiaeth yn rhannu meysydd o arferion da a dysgu ledled y sefydliad, gan drafod pan fod pethau'n mynd yn dda yn ogystal â phan fod modd gwella pethau. Rhaid i ni sicrhau bod gwybodaeth ar gael ac yn cael ei rhannu'n briodol i bawb sydd ei hangen. Rydym yn troi data yn wybodaeth trwy driongli mesurau meintiol ac ansoddol mewn perthynas â pherfformiad, profiad a chanlyniadau i ddeall ansawdd gwasanaethau, effeithiolrwydd gwaith gwella ac effaith y penderfyniadau a wneir.

5.2 Mesurau a Setiau Data

Bydd Cyfarwyddiaethau ac Is-adrannau yn sicrhau eu bod wedi cytuno ar fesurau llywodraethu clinigol a setiau data y cytunwyd arnynt sydd ar gael er mwyn monitro perfformiad. Byddant yn cael eu hadrodd i'r pwyllgor llywodraethu clinigol.

Byddwn yn monitro, yn adrodd ac yn uwchgyfeirio dangosyddion drwy ein strwythurau llywodraethu i sicrhau bod camau priodol yn cael eu cymryd ar bob lefel o ran dysgu, gwella ac atebolrwydd. (Ffigur 5). Mae rhagor o wybodaeth ar gael ynghylch adrodd ym mhob un o'r meysydd yn Atodiadau 1–7.

Ffigur 5: Cynrychioliad Gweledol o Ddefnyddio Data i Wybodaeth.

5.3 Arferol

Rhaid i'r adrannau hynny wedi'u diffinio o fewn ffiniau'r Fframwaith hwn gynnal gwaith monitro er mwyn sicrhau bod y sefydliad yn bodloni gofynion y Ddyletswydd Ansawdd. Isod, ceir cynrychioliad gweledol o saith conglfaen llywodraethu clinigol ac enghreifftiau o'r mathau o weithgarwch y dylid eu cynnal yn yr adrannau hyn i sicrhau ein bod yn atebol.

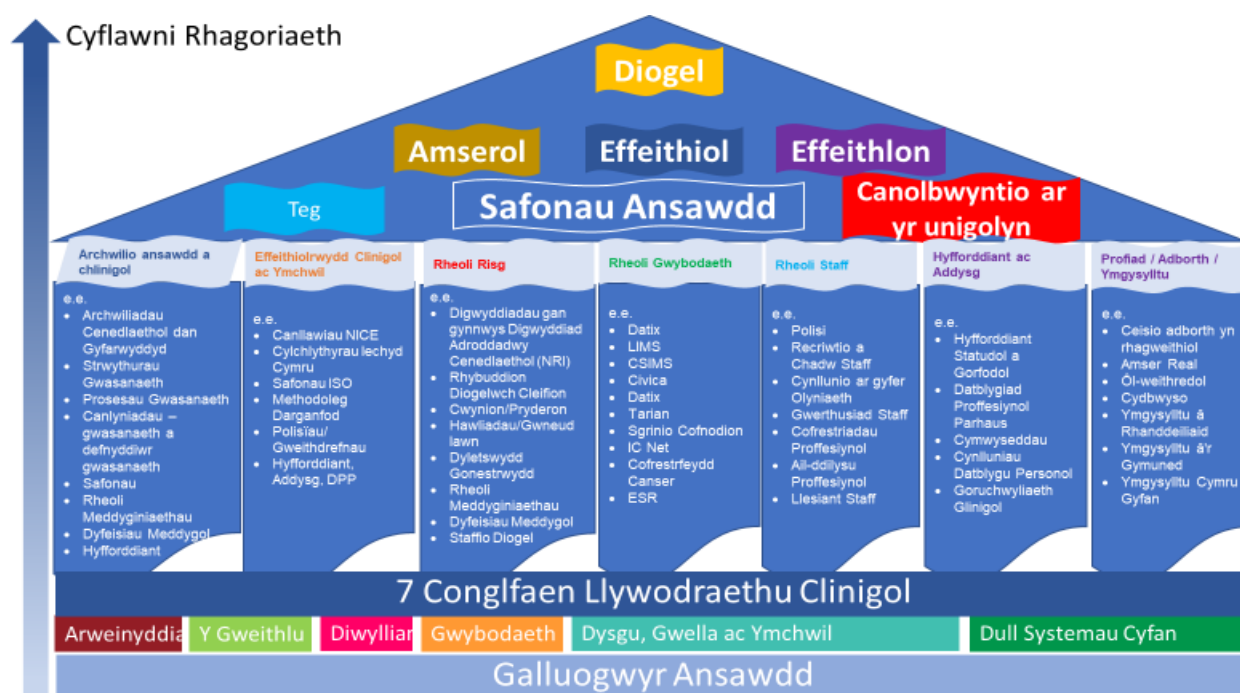
I fod yn atebol am wasanaethau a staff, rhaid i sefydliadau:

- a. Gwybod a yw'r pethau iawn yn cael eu gwneud yn y ffordd iawn a bod camau'n cael eu cymryd. Os nad ydynt, rhaid iddynt ddefnyddio prosesau gwella

ansawdd, gan gynnwys archwilio ansawdd a chlinigol a systemau rheoli ansawdd i fonitro gweithgareddau.

- Gwybod yr hyn sy'n iawn, a gweithredu arno. Chwilio, gwerthuso'n feirniadol, gweithredu arferion yn seiliedig ar dystiolaeth, a chyfrannu at ymchwil.
- Gwybod beth yw adborth a phrofiad y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer, a gweithredu ar hynny. Dysgu oddi wrthynt i lywio gwasanaethau er mwyn darparu gofal (sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn) i'r defnyddiwr gwasanaeth a gweithredu ar gwynion.
- Gwybod sut i gadw'r rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer yn ddiogel, a gweithredu ar hynny. Estyn arferion diogelwch da yn rhagweithiol, ac adrodd a dadansoddi digwyddiadau mewn modd ymatebol. Dysgu o gwynion, marwolaethau ac adborth.
- Gwybod sut i wneud pethau'n iawn, a gweithredu ar hynny. Defnyddio systemau a gweithgareddau gwerthuso staff a datblygiad proffesiynol parhaus priodol ac effeithiol.
- Cael eich cefnogi i wneud y peth iawn, yn y ffordd iawn, yn yr amgylchedd gwaith. Arwain timau'n effeithiol a gwneud newidiadau i systemau ac arferion i wella ansawdd a diogelwch.

Ac yntau'n sefydliad, mae'n rhaid i bob Cyfarwyddiaeth/Is-adran allu darparu tystiolaeth ym mhob un o'r meysydd hyn i gefnogi gofynion adrodd y Ddyletswydd Ansawdd a dangos bod y gweithgaredd hwn yn digwydd, e.e. trwy gyfarfodydd Llywodraethu Clinigol y Gyfarwyddiaeth/Is-adrannau. Os cyflawnir y rhain mewn modd cywir, bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn dangos yn hawdd bod ei wasanaethau a'i swyddogaethau'n bodloni'r 12 Safon Ansawdd Iechyd a Gofal (sy'n cwmpasu'r safonau ansawdd a'r galluogwyr ansawdd). (Ffigur 6).

Ffigur 6: Cynrychioliad Gweledol o Integreiddio Conglfeini Llywodraethu Clinigol, Dyletswydd Ansawdd a Thystiolaeth Gefnogol

5.2 Sut byddwn yn cyflawni'r Safonau Ansawdd?

Sicrhau ein bod yn DDIOGEL

- Dysgu o ddigwyddiadau
- Dysgu o hawliadau a chwynion
- Gwelliant Parhaus
- Cydymffurfio â Rhybuddion Diogelwch Cleifion
- Rheoli meddyginiaethau
- Rheoli Dyfeisiau Meddygol
- Diogelu
- Bodloni safonau atal heintiau
- Dangos lefelau staffio diogel
- Archwiliadau sicrwydd (e.e. archwiliadau methu diogel, archwiliadau achredu)
- Deddfwriaeth Iechyd a Diogelwch

Sicrhau ein bod yn AMSEROL

- Amserlennu apwyntiadau
- Gweinyddu Llwybrau
- Ymateb i ddigwyddiad/pryderon/cwynion a dysgu oddi wrthynt mewn modd amserol
- Dysgu a rennir o adolygiadau ac archwiliadau allanol
- Ymateb i bryderon staff mewn modd amserol
- Ymateb Rheoli Digwyddiadau yn Amserol i achosion o ddigwyddiadau
- Cydymffurfio â'r Ddyletswydd Gonestrwydd
- Diweddarau polisïau, gweithdrefnau a chanllawiau yn amserol yn seiliedig ar y dystiolaeth orau sydd ar gael

Sicrhau ein bod yn EFFEITHIOL

- Gwasanaethau clinigol sy'n seiliedig ar dystiolaeth
- Cydymffurfio â pholisïau a gweithdrefnau
- Dilysu methodolegau i lywio gwaith ailgynllunio gwasanaethau
- Cyflawni arferion gorau (e.e. Y Sefydliad Cenedlaethol dros Ragoriaeth mewn Iechyd a Gofal [NICE], Cylchlythyron Iechyd Cymru, Asiantaeth Diogelwch Iechyd y DU [UKHSA], ac ati)
- Rheoli risg gan gynnwys nodi ac uwchgyfeirio
- Rheoli Digwyddiadau
- Archwilio ansawdd a chlinigol

Sicrhau ein bod yn EFFEITHLON

- Dangos lefelau staffio diogel
- Cynllunio gweithlu rhagweithiol
- Cefnogi staff i aros mewn gwaith
- Meithrin capasiti a galluogrwydd yn ein gweithlu
- Lleihau amrywiaeth mewn gwasanaethau a swyddogaethau
- Gwneud y defnydd gorau o adeiladau/ystadau
- Cynyddu llif defnyddwyr gwasanaeth i'r eithaf
- Archwilio ansawdd a chlinigol

Sicrhau ein bod yn GYFARWYDD

- Bodloni safonau ecwiti
- Sicrhau hygyrchedd priodol i'n gwasanaethau

Sicrhau ein bod yn CANOLBWYNTIO AR Y BOBLOGAETH/YR UNIGOLYN

- Cydymffurfio â pholisïau a gweithdrefnau
- Defnyddio data i fynd i'r afael ag anghydraddoldebau
- Addasiadau rhesymol ar gyfer y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer
- Cwblhau a gwerthuso Asesiadau Effaith perthnasol, a gweithredu arnynt
- Cael adborth
- Diogelu
- Bodloni Safonau'r Gymraeg
- Cydnabod hawliau plant

- Cynnwys y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer
- Gwrando ar adborth a gweithredu arno
- Ceisio adborth a phrofiad yn rhagweithiol
- Dysgu a rhannu dysgu o adborth
- Cydsyniad ar sail gwybodaeth
- Preifatrwydd a chyfrinachedd

5.3 Archwilio ansawdd a chlinigol

Archwilio ansawdd a chlinigol yw un o gonglfeini'r fframwaith llywodraethu clinigol ac mae'n offeryn sicrhau ansawdd pwysig. Mae'n mynd law yn llaw â methodolegau gwella eraill ac mae'n ffordd ddefnyddiol o ddysgu am yr hyn sy'n gweithio'n dda a'r hyn nad yw'n gweithio'n dda. Ei nod yw gwella ansawdd a rhoi sicrwydd drwy fesur arferion presennol yn erbyn safonau sy'n seiliedig ar dystiolaeth. Bydd gwaith sganio'r gorwel yn cael ei wneud i nodi bygythiadau a chyfleoedd i'r boblogaeth, gan sicrhau bod ein hymyriadau'n seiliedig ar dystiolaeth. Byddwn yn defnyddio llwyfannau digidol i fonitro ac adrodd am ganlyniadau.

Rhaid i bob adran fel y'i diffinnir o fewn cwrpas y Fframwaith Llywodraethu Clinigol sicrhau bod rhaglen archwilio ar waith, a fydd yn cael ei hadrodd a'i monitro trwy'r Cynllun Blynnyddol Archwilio Ansawdd a Chlinigol. Mae rhagor o wybodaeth am y Cynllun Blynnyddol ac archwilio yn Atodiad 1.

6. Gweithredu Dysgu

Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi ymrwymo i fod yn sefydliad sy'n perfformio'n dda ac sy'n dysgu⁹ a bydd yn achub ar bob cyfle i ddysgu drwy gydnabod a rhannu arferion da drwy arloesi a galluogi newid.

Sefydliadau sy'n perfformio'n dda yw'r rhai sy'n agored ac yn onest pan fydd camgymeriadau'n digwydd ac sy'n gallu dangos dysgu a chanlyniadau gwell o ganlyniad i hynny. Rydym yn ceisio cefnogi amgylchedd agored sy'n dysgu ac nid diwylliant o roi bai. Mae gennym lawer iawn o arbenigedd yn y sefydliad ac mae rhannu'r arbenigedd hwn trwy ddull matrices yn golygu y gallwn alw ar eraill i roi cymorth a chefnogaeth. Ni ddylai gofyn am help byth gael ei ystyried yn arwydd o wendid; mae ymdrechion ar y cyd yn llawer mwy tebygol o'n helpu i lwyddo. Nid oes rhaid i ni fod yn arbenigwyr ym mhob maes; fodd bynnag, mae angen i ni gydnabod pryd y bydd cefnogaeth a chymorth gan eraill yn ein cynorthwyo i oresgyn y rhwystrau rydym yn sicr o'u wynebu.

⁹ Iechyd Cyhoeddus Cymru. (2021). Strategaeth Ansawdd a Gwella 2021–2030. <https://phw.nhs.wales/about-us/policies-and-procedures/policies-and-procedures-documents/strategy/phw-quality-and-improvement-strategy-2021-2030-e-pdf/> Cyrchwyd 14 Mehefin 2023.

Dylai'r pwyslais bob amser fod ar fethiannau mewn systemau, nid methiannau unigolion. Mae llawer o offer yn y pecyn offer ansawdd a gwella ehangach mae modd eu defnyddio i gefnogi canfyddiadau pan fydd pethau'n mynd o chwith, e.e. Menter Peirianeg Systemau ar gyfer Diogelwch Cleifion (SEIPs), Diagram Ishikawa (Fishbone) a 5 Pam (5 Whys).

Mae llawer o ffyrdd o nodi lle mae angen i ni wella, gan gynnwys y Ddyletswydd Gonestrwydd a'n systemau dysgu o dan Reoliadau Gweithio i Wella¹⁰, sy'n gofyn i ni ddysgu o gwynion, digwyddiadau, pryderon a hawliadau. Mae data, data perfformiad, archwiliadau, ac adroddiadau terfynu prosiectau yn enghreifftiau eraill o ffynonellau cyfoethog o wybodaeth y gellir eu defnyddio i benderfynu lle mae angen i ni wella. Ceir rhagor o wybodaeth am ofynion Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gyfer Risg/Gweithio i Wella yn Atodiad 2.

Rhaid i bob adran fel y'i diffinnir o fewn cwrpas y Fframwaith Llywodraethu Clinigol sicrhau bod rhaglenni ar waith ar gyfer rhannu dysgu. Nid yn unig yn eu Gwasanaethau/Timau eu hunain ond ledled y sefydliad.

Ac yntau'n sefydliad sy'n dysgu, bydd gan Iechyd Cyhoeddus Cymru:

- Strwythurau cryf a chydweithredol sy'n cefnogi diwylliant agored a thryloyw
- System ddysgu sydd wedi'i hen sefydlu sy'n adolygu llwyddiant a methiant, ac sy'n cefnogi cynllunio effeithiol
- Hinsawdd ddysgu, gyda systemau adborth aeddfed sy'n llywio gwelliant, ac sy'n galluogi timau i arloesi a phrofi syniadau newydd
- Hwb Gwella i gefnogi a meithrin capasiti a galluogrwydd sefydliadol i alluogi gwelliant parhaus yn ein gwasanaethau wedi'u llywio gan ein system ddysgu.

¹⁰ Llywodraeth Cymru. (2023). Cwynion a Phryderon GIG Cymru: Gweithio i Wella. https://www.llyw.cymru/cwynion-phryderon-am-gig-cymru-gweithio-i-wella? gl=1*13bmoiw* ga*MjExNzExMzU4My4xNjY1NzM4MTYy* ga_L1471V4N02*MTY5NTMyODcxMy4xMi4xLjE2OTUzMjg3MTMuMC4wLjA.& ga=2.111303501.893551357.1695288496-2117113583.1665738162 Cyrchwyd ar-lein 14 Mehefin 2023.

Atodiad 1: Archwilio ansawdd a chlinigol

Mae Archwilio Ansawdd a Chlinigol yn rhan o broses sicrwydd, a all gynnal a gwella safonau, gan wella ansawdd y gwasanaethau a ddarperir wedi hynny. Diffiniad ansawdd yw diwallu anghenion y boblogaeth mewn modd parhaus, dibynadwy a chynaliadwy. Mae archwiliad ansawdd a chlinigol yn offeryn effeithiol i asesu meysydd risg a gwendid canfyddedig neu hysbys. Dylid rhoi blaenoriaeth i'r meysydd sydd fwyaf hanfodol i nodau ac amcanion gweithredol a sefydliadol.

Nod archwilio ansawdd a chlinigol yw gwella ansawdd a rhoi sicrwydd drwy fesur arferion presennol yn erbyn safonau sy'n seiliedig ar dystiolaeth, er enghraifft: Y Sefydliad Cenedlaethol dros Ragoriaeth mewn Iechyd a Gofal (NICE). Mae archwiliad ansawdd a chlinigol yn offeryn y gellir ei ddefnyddio i lywio arfer ac mae'n cynnwys mesur effeithiolrwydd yn erbyn safonau/tystiolaeth wedi'u cytuno arnynt ac wedi'u profi. Lle nodir hynny, caiff newidiadau eu rhoi ar waith, a defnyddir gweithdrefnau monitro pellach i gadarnhau gwelliant (Partneriaeth Gwella Ansawdd Gofal Iechyd 2011)¹¹.

Bwriad archwilio ansawdd a chlinigol yw ateb y cwestiwn "A yw'r gwasanaeth, y rhaglen neu'r swyddogaeth hon yn cyrraedd y safon ddisgwyliedig?" ac:

- Yn mesur ansawdd y gwasanaeth, y swyddogaeth neu'r rhaglen a ddarperir.
- Yn nodi a yw'r safonau gorau (lle bo'n briodol) yn cael eu cyflawni.
- Yn mesur arferion yn erbyn meini prawf penodol a safonau neu ganllawiau diffiniedig.

Weithiau nid oes dull safonol ar gyfer proses neu arfer. O ganlyniad i hyn, gellir cynnal gweithgaredd gwaelodlin i fesur yr arferion presennol, heb unrhyw gyfeiriad at safon. Pwrpas hyn fydd ei ddefnyddio i gynorthwyo datblygiad gwasanaeth/swyddogaeth a chyflwyno proses wedi'i safoni. Gellir cynnwys hyn yng Nghynllun Archwilio Ansawdd a Chlinigol Blynnyddol Iechyd Cyhoeddus Cymru, gyda'r disgwyliad y cynhelir archwiliad unwaith y bydd y broses wedi'i safoni yn cael ei rhoi ar waith.

Nid yw Archwilio Ansawdd a Chlinigol yn cynnwys ymchwil (i astudio pwnc yn fanwl, yn enwedig er mwyn darganfod gwybodaeth newydd neu feithrin dealltwriaeth newydd ac fe'i rheolir drwy'r broses lywodraethu); nac ychwaith werthusiad (sy'n ceisio asesu effeithiolrwydd neu effeithlonrwydd gwasanaeth/rhaglen sy'n bodoli eisoes neu un newydd sy'n seiliedig ar dystiolaeth).

Rhaid bod gan Iechyd Cyhoeddus Cymru Gynllun Ansawdd ac Archwilio Clinigol Blynnyddol ar gyfer bob blwyddyn ariannol. Rhaid i Gyfarwyddiaethau ac Is-adrannau nodi archwiliadau i'w cynnwys yn y cynllun blynnyddol. Mae'r cynllun blynnyddol yn ymgorffori archwiliadau allanol (Cenedlaethol [Cymru a'r DU]) ac archwiliadau a adroddir yn fewnol.

Diffiniad Archwiliadau Allanol	Diffiniad Archwiliadau Mewnol
Bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn cytuno ar raglen flynyddol wedi'i chynllunio o weithgarwch archwilio ansawdd a chlinigol mewn ymateb i ddyletswydd statudol i gymryd rhan mewn archwiliadau ansawdd a chlinigol	Archwiliadau wedi'u cynnal yn lleol ac a adroddir yn fewnol yw'r archwiliadau ansawdd a chlinigol / arferion iechyd y cyhoedd hynny a gynhelir o fewn Iechyd Cyhoeddus Cymru, a lle bo hynny'n

¹¹ Partneriaeth Gwella Ansawdd Gofal Iechyd (2011) New Principles of Best Practice in Quality and Clinical Audit, Radcliffe Publishing: Rhydychen

cenedlaethol perthnasol. Mae'r rhain yn cynnwys archwiliadau yn rhan o'r Rhaglen Archwiliadau Clinigol Cenedlaethol a Chanlyniadau Cleifion (NCAPOP), y rhai sy'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru, a'r rhai sy'n ofynnol gan Raglenni Sgrinio Cenedlaethol y DU. Cynhelir yr archwiliadau hyn a chânt eu hadrodd i gyrff allanol. Bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn ystyried argymhellion archwiliadau ansawdd a chlinigol cenedlaethol ac yn gweithredu'r rhai sy'n berthnasol i weithgareddau'r sefydliad.	briodol dylent "reflect nationally agreed best practice definitions"¹²
---	--

Mae rhagor o wybodaeth am Weithdrefn Archwiliadau Clinigol ac Ansawdd y sefydliad, y Cynllun Blynyddol ac adnoddau yn y dolenni canlynol

- a. <https://icc.gig.cymru/amdanom-ni/polisiau-a-gweithdrefnau/polisiau-a-gweithdrefnau/polisiau-llywodraethu-clinigol-a-rheoli-heintiau/welsh-phw-74-tp01-quality-and-clinical-audit-procedure/>
- b. <https://nhs.uk/365/sharepoint.com/sites/PHW/SitePages/Quality-and-Clinical-Audit.aspx?from=SendByEmail&e=YO0HDUN9uEqi1CNDuf7kMg&at=9>

¹² Partneriaeth Gwella Ansawdd Gofal Iechyd. (2020) Best Practice in Clinical Audit Guidance. <https://www.hqip.org.uk/resource/best-practice-in-clinical-audit/#.XNrF8MeWyUk>. Cyrchwyd 19 Mai 2023.

Atodiad 2: Effeithiolrwydd Clinigol ac Ymchwil

Mae effeithiolrwydd clinigol yn derm cyffredinol sy'n ymwneud â darparu gofal clinigol yn unol â'r hyn y mae'n hysbys, neu y credir, sy'n arfer da, a chyflawni'r canlyniadau gorau posibl. Gellir ei ddiffinio fel:

I ba raddau y mae ymyriadau clinigol penodol, pan gânt eu defnyddio yn y maes ar gyfer claf neu boblogaeth benodol, yn gwneud yr hyn y bwriedir iddynt ei wneud. Hynny yw, cynnal a gwella iechyd a sicrhau'r budd iechyd mwyaf o'r adnoddau sydd ar gael.

Mae effeithiolrwydd clinigol yn cynnwys y gweithgareddau canlynol:

- Chwilio llenyddiaeth a ffynonellau eraill i gael gwybod yn union beth yw arferion clinigol effeithiol
- Arfarnu'r holl wybodaeth sydd ar gael yn feirniadol i benderfynu ar ei dilysrwydd a'i pherthnasedd i arfer o ddydd i ddydd
- Rhoi gwybodaeth wedi'i gwerthuso i'r staff sy'n darparu'r gwasanaeth
- Arwain neu helpu i ddylunio a gweithredu newidiadau mewn arfer a fydd yn arwain at ofal mwy clinigol a/neu gost-effeithiol
- Cefnogi neu gynnal astudiaethau ymchwil i benderfynu beth sy'n ffurfio arferion da
- Rhannu ag eraill wybodaeth a phrofiad a gafodd eu meithrin wrth roi arferion clinigol effeithiol ar waith
- Galluogi'r rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer i ddysgu am driniaethau a dulliau clinigol newydd
- Cynllunio a chynnal archwiliadau clinigol i weld a yw staff clinigol yn darparu'r hyn y penderfynir ei fod yn arfer da o ddydd i ddydd

Mae diagram llif isod yn manylu ar y gweithgareddau sydd eu hangen i ddarparu gwasanaethau clinigol effeithiol.

Atodiad 3: Rheoli Risg, Gan Gynnwys Gweithio i Wella

Rheoli Risg

Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi ymrwymo i reoli risg yn effeithiol ledled y sefydliad, gan ddatblygu a chynnal systemau priodol i ganiatáu trefnau rheoli o'r fath. Mae'n ofynnol i'r sefydliad ddiffinio rolau a chyfrifoldebau pob aelod o staff o ran rheoli risg, ac mae modd dod o hyd i'r rhain ym [Mholisi Rheoli Risg y Sefydliad \(PHW56\)](#) ac yn y [Weithdrefn Rheoli Risg \(PHW56-TP01\)](#), neu le bo'n briodol yn y ddogfen broses berthnasol. Mae'n ofynnol i bob aelod o staff ddeall eu rôl a'u cyfrifoldebau a chydymffurfio â gofynion y sefydliad.

Bydd disgwyl i bob aelod o staff ddefnyddio'r systemau corfforaethol priodol ar gyfer rheoli risg. Ar adeg datblygu'r Polisi Rheoli Risg, rheolir risg drwy lwyfan Datix a'r defnydd o gofrestrau risg (ar gyfer risg weithredol) a Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd ar gyfer risgiau strategol. Er nad oes gofyniad penodol o ran hyfforddiant gorfodol ar gyfer staff Rheoli Risg Corfforaethol, bydd y staff hynny sydd â chyfrifoldebau penodol yn cael yr hyfforddiant priodol i'w galluogi i gyflawni'r rolau. Ar y cyd â chwblhau Cofrestrau Risg ar Datix, mae cwestiwn bellach wedi'i gynnwys ym meysydd Datix er mwyn i ddefnyddwyr ystyried "a yw hi'n risg glinigol?". Rhaid i bawb sy'n ymwneud â rheoli risg ystyried y cwestiwn hwn a thicio'r blwch priodol.

Mae rheoli risg glinigol yn ymwneud yn benodol â gwella ansawdd a diogelwch gwasanaethau gofal iechyd. Gwneir hyn drwy nodi'r amgylchiadau a'r cyfleoedd sy'n rhoi'r rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer mewn perygl o niwed a gweithredu i atal neu reoli'r risgiau hynny. I wneud hyn, rhaid i sefydliadau wneud y canlynol¹³:

Rheoli Risg Glinigol	Gofynion Perfformiad	Casglu Gwybodaeth
• Adnabod y risg • Asesu amllder a difrifoldeb y risg • Lleihau neu ddileu'r risg • Pennu cost y risg	• Cadw cofnodion cywir • Trafodir risg a rheoli risg yn rheolaidd mewn cyfarfodydd, gan gynnwys diogelwch cleifion • Ymateb i ddefnyddwyr gwasanaeth a theuluoedd ar ôl digwyddiad andwyol • Ymateb yn briodol i gwynion • Cynnal ei iechyd a llesiant	• Monitro digwyddiadau • Digwyddiadau Andwyol – gan gynnwys digwyddiadau adroddadwy cenedlaethol • Cwynion a phryderon • Canmoliaeth

Gan ddefnyddio'r prosesau uchod, bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn gallu:

- a. Tynnu sylw at unrhyw wendidau o ran polisiau, systemau, arferion a gweithdrefnau presennol a rhai newydd posibl.

¹³ Sefydliad Iechyd y Byd. Understanding and managing clinical risk: Teaching Guides. https://cdn.who.int/media/docs/default-source/patient-safety/curriculum-guide/resources/ps-curr-teach-guides/topic-06-understanding-and-managing-clinical-risk-teaching-slides.pdf?sfvrsn=f4469_9. Cyrchwyd 17 Mai 2023

- b. Canolbwyntio ar leihau neu liniaru risgiau ar gyfer y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer a chaniatáu i'r sefydliad hyrwyddo arloesedd i leihau risg.
- c. Gwella'r penderfyniadau a wneir ynghylch sut i ddarparu gwasanaethau a swyddogaethau diogel a chyson.
- d. Meddu ar ddull cyson o ymdrin â risgiau ar gyfer pob rhan o'r sefydliad.
- e. Cynorthwyo staff â'r wybodaeth a'r sgiliau i gynllunio ar gyfer ansicrwydd, ymdopi ag effaith digwyddiadau annisgwyl ac osgoi pethau annisgwyl digroeso.
- f. Hyrwyddo diwylliant rhagweithiol, ymwybodol o risg ledled y sefydliad.
- g. Cynyddu hyder y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer fod gan y gwasanaethau a'r swyddogaethau rydym yn eu darparu gynlluniau wrth gefn sydd wedi'u hystyried yn ofalus.
- h. Rhoi sicrwydd i reolwyr y sefydliad fod prosesau effeithiol ar waith i nodi, deall a rheoli risgiau allweddol.

*Mae rhagor o wybodaeth am Reoli Risg ar y tudalennau corfforaethol ar gyfer Polisiâu Rheoli Risg, Iechyd a Diogelwch, ac Ystadau sydd ar gael yma: <https://icc.gig.cymru/amdanom-ni/polisiau-a-gweithdrefnau/polisiau-a-gweithdrefnau/rheoli-risg-iechyd-a-diogelwch-a-ystadau/>

Gweithio i Wella

Mae gan Iechyd Cyhoeddus Cymru dîm sy'n ymroi i'r weithdrefn Gweithio i Wella. Yn yr adran hon byddwn yn rhoi trosolwg o swyddogaethau a gofynion y tîm yn y meysydd hynny. Mae'r tîm yn gyfrifol am:

- a. Digwyddiadau
- b. Cwynion/Pryderon
- c. Hawliadau/Gwneud Iawn
- d. Dyletswydd Gonestrwydd

At ddibenion y Fframwaith hwn, dim ond digwyddiadau, cwynion/pryderon a'r Ddyletswydd Gonestrwydd a drafodir.

Digwyddiadau

Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn cydnabod, hyd yn oed wrth geisio gwneud y peth iawn, y gall camgymeriadau ddigwydd ac y byddant yn digwydd. Gall camgymeriadau arwain at ganlyniadau anfwriadol i'r sefydliad a'r bobl rydym yn eu gwasanaethu. Am y rheswm hwnnw ac er mwyn ceisio sicrhau diogelwch defnyddwyr gwasanaeth, staff, a phobl eraill y byddwn yn dod i gysylltiad â hwy, mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn ymdrechu i fod yn sefydliad sy'n dysgu. Caiff digwyddiadau, felly, eu rheoli'n gyflym ac yn effeithiol gyda'r effaith leiaf bosibl, a dysgir gwersi er mwyn lleihau'r risg y bydd digwyddiadau'n digwydd eto. Yn Iechyd Cyhoeddus Cymru, yr enw ar hyn yw Rheoli Digwyddiadau.

Bydd y sefydliad yn rheoli digwyddiadau drwy gynnal System Rheoli Digwyddiadau, a fydd yn cynnwys dulliau a gweithdrefnau ar gyfer nodi, asesu, rheoli, adrodd a, lle bo angen, uwchgyfeirio digwyddiadau. Mae'n ofynnol i bob aelod o staff gydymffurfio â'r Polisi Rheoli Digwyddiadau (PHW 32) a dilyn gweithdrefnau'r Weithdrefn Rheoli Digwyddiadau (PHW32 TP01) sy'n mynd law yn llaw ag ef. Y Weithdrefn Rheoli Digwyddiadau yw'r brif ddogfen sy'n manylu ar gyfrifoldebau aelodau unigol o staff, a rhaid darllen y Polisi hwn ar y cyd â'r ddogfen hon.

Gellir canfod digwyddiadau mewn nifer o ffyrdd, er bod y ffyrdd yn dibynnu ar y bobl sy'n rhan o bethau i nodi'r digwyddiad i'w adrodd. Gall y dulliau a'r mathau o ddigwyddiadau a adroddir gynnwys:

- a. Staff yn adrodd am unrhyw ddigwyddiad maent o'r farn sy'n un adroddadwy, gan ddefnyddio diffiniad cyffredinol.
- b. Mae staff yn adrodd am ddigwyddiadau penodol wedi'u diffinio ymlaen llaw yn rhai adroddadwy, a hynny ar yr adeg maent yn rhan o'r digwyddiad penodol neu'n arsylwi'r digwyddiad hwnnw.
- c. Mae staff yn adrodd am ddigwyddiadau a ddiffinnir fel Digwyddiadau Byth¹⁴ *DS mae'r rhestr hon yn cael ei hadolygu'n aml a bydd angen i bersonél yn y sefydliad ei hadolygu drwy Wefan Llywodraeth Cymru.
- d. Digwyddiadau allanol adroddadwy, e.e. Rheoliadau Adrodd am Anafiadau, Clefydau a Digwyddiadau Peryglus 2023 (RIDDOR), Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio (Cysylltiad Meddygol) (IR(ME)R).

Mae manteision adrodd am ddigwyddiadau yn dibynnu ar sawl ffactor ac yn helpu'r sefydliad i:

- a. Annog a chefnogi staff i roi gwybod i'r sefydliad am sefyllfaoedd a allai fod yn peryglu ansawdd a diogelwch gwasanaethau neu swyddogaethau, neu a allai gyfrannu at niweidio enw da.
- b. Nodi patrymau o bethau sy'n digwydd a all amharu ar ddarpariaeth ansawdd a diogelwch gwasanaethau a swyddogaethau.
- c. Cynnal dadansoddiad amserol o'r pethau sy'n mynd o chwith, er mwyn dysgu sut y gallai systemau a phrosesau sefydliadol gael eu peryglu neu sut y gallent fethu.
- d. Dyrannu adnoddau i ddatrys yr amgylchiadau neu'r sefyllfaoedd sy'n peryglu ansawdd neu ddiogelwch gwasanaethau neu swyddogaethau neu sy'n niweidio enw da.
- e. Lledaenu'r hyn a ddysgir mewn perthynas â phethau nad ydynt efallai'n ddiogel ar hyn o bryd a sut y gellir eu gwella, a hynny ledled y sefydliad.
- f. Dathlu llwyddiant a'r hyn a ddysgir pan fydd pethau'n mynd yn iawn.

Cofnodi Digwyddiadau Diogelwch Cleifion

Polisi Cenedlaethol Gweithrediaeth GIG Cymru ar Adrodd a Rheoli Digwyddiadau Diogelwch Cleifion (2023)¹⁵ Mae adrodd am ddigwyddiadau a dysgu ar y cyd yn mynd law yn llaw i helpu i wella ansawdd a diogelwch gofal cleifion, sef un o ddyheadau Cymru Iachach. Mae'r polisi diwygiedig hwn yn grymuso sefydliadau i gymryd perchnogaeth ac atebolrwydd am adrodd a rheoli digwyddiadau ac mae'n nodi disgwyliadau clir ar gyfer

¹⁴ Llywodraeth Cymru. (2022). Digwyddiadau Byth: Polisi a Rhestr Digwyddiadau. Cylchlythyr Iechyd Cymru. <https://phw.nhs.wales/about-us/policies-and-procedures/policies-and-procedures-documents/risk-management-health-and-safety-and-estates-supporting-documents/incident-management-procedure-2-1/> Cyrchwyd 18 Mai 2023.

¹⁵ Llywodraeth Cymru. (2023). Polisi Cenedlaethol Gweithrediaeth GIG Cymru ar Adrodd a Rheoli Digwyddiadau Diogelwch Cleifion. Cylchlythyr Iechyd Cymru WHC/2023/017. <https://www.llyw.cymru/sites/default/files/publications/2023-05/polisi-ar-adrodd-a-rheoli-digwyddiadau-diogelwch-cleifion.pdf> Cyrchwyd 19 Mai 2023.

adrodd am ddigwyddiadau diogelwch cleifion ledled GIG Cymru. Gellir bwrw golwg ar y polisi wedi'i ddiweddarau a'r dogfennau ategol trwy'r ddolen ganlynol a dylid eu defnyddio ar unwaith. <https://gweithrediaeth.gig.cymru/perfformiad-a-sicrwydd/>

Bydd y ffurflenni Digwyddiad Adroddadwy Cenedlaethol (NRI) yn cael eu diweddarau i helpu i wella ansawdd yr wybodaeth a dderbynnir gan Weithrediaeth GIG Cymru. Gan ddefnyddio'r polisi, bydd dadansoddiad thematig o adroddiadau a chanlyniadau diogelwch cleifion yn cael ei fonitro ar lefel genedlaethol ledled GIG Cymru.

Mae dogfennau sy'n cefnogi ymchwilio i ddigwyddiadau ar gael ar dudalennau SharePoint y Tîm Gweithio i Wella, sydd ar gael yn y ddolen hon: https://nhs.uk/365.sharepoint.com/sites/PHW_PTRIG/SitePages/Complaints.aspx

*Mae rhagor o wybodaeth am Reoli Digwyddiadau ar y tudalennau corfforaethol ar gyfer Polisiâu Rheoli Risg, Iechyd a Diogelwch, ac Ystadau sydd ar gael yma: <https://icc.gig.cymru/amdanom-ni/polisiau-a-gweithdrefnau/polisiau-a-gweithdrefnau/rheoli-risg-iechyd-a-diogelwch-a-ystadau/>

Cwynion a Phryderon

Cwyn yw un ffordd y gall y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer ddisgrifio eu profiad o wasanaeth, swyddogaeth neu sefydliad gofal iechyd. Yn gyffredinol, mae'n fynegiant o anfodlonrwydd ynghylch gweithred, anweithred neu benderfyniad sefydliad gofal iechyd; gall fod yn ysgrifenedig neu ar lafar; a ph'un a ellir ei gyfiawnhau ai peidio, bydd angen ymateb iddo.

Bydd y sefydliad yn rheoli cwynion drwy gynnal System Rheoli Cwynion, a fydd yn cynnwys dulliau a gweithdrefnau ar gyfer nodi, asesu, rheoli, adrodd a, lle bo angen, uwchgyfeirio cwynion. Mae'n ofynnol i bob aelod o staff ddilyn y Weithdrefn Gwyno Gweithio i Wella (PHWXX). Rhaid i'r holl staff ystyried a yw'r gŵyn yn bodloni'r trothwy ar gyfer gweithredu'r Ddyletswydd Gonestrwydd a rhaid iddynt ddilyn y cyfarwyddiadau a ddarperir yn y weithdrefn.

Gellir rhannu'r rhain yn ddau gategori:

Term	Ystyr	Amserlenni
Anffurfiol	Mynegiant o anfodlonrwydd ynghylch gweithred, anweithred neu benderfyniad y gellir ei ddatrys yn gyflym i ddiwallu anghenion neu ddisgwyliadau'r achwynydd.	- Ar unwaith, yn y fan a'r lle, os yw'n bosibl - O fewn 48 awr gwaith - Dim mwy na 10 diwrnod yn ôl canllawiau'r Ombwdsmon
Ffurfiol	Mynegiant o anfodlonrwydd y mae claf neu berthynas yn dymuno ei godi'n ffurfiol ac y disgwylir i'r sefydliad ymateb yn ffurfiol iddo.	- Rhaid ei gydnabod o fewn 2 ddiwrnod gwaith o'i dderbyn - Gradd 1-2 - 14 Diwrnod Gwaith - Gradd 3-4 - 14 Diwrnod Gwaith - Gradd 5 - 20 Diwrnod Gwaith

		(mewn achosion eithriadol, efallai rhoddir ymateb ar ôl y cyfnod hwn)
--	--	---

Er mwyn penderfynu a yw'r gŵyn yn anffurfiol neu'n ffurfiol, bwriwch olwg ar ddogfennau'r weithdrefn, lle mae siart llif yn ganllaw ar gyfer y penderfyniad.

Mae system ymdrin â chwynion effeithiol mewn sefydliad yn ei gefnogi i:

Hyrwyddo diwylliant dysgu:

- Gweld cwynion yn gyfle i ddatblygu a gwella ei wasanaethau a'i bobl.
- Gosod disgwyliadau clir i wreiddio ymagwedd agored, anamddiffynnol at ddysgu o gwynion.
- Siarad yn rheolaidd â'i reolwyr, arweinwyr, y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer am yr hyn y mae wedi'i ddysgu o gwynion a sut y mae wedi defnyddio dysgu i wella gwasanaethau i bawb.
- Rhoi'r cymorth a'r hyfforddiant sydd eu hangen ar gydweithwyr i gyflwyno arferion gorau wrth ymdrin â chwynion.

Croesawu cwynion mewn ffordd gadarnhaol:

- Eu cydnabod yn ffordd o ddeall sut i wella gwasanaethau.
- Creu profiad cadarnhaol trwy ei gwneud yn hawdd i'r rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer wneud cwyn.
- Rhoi rhyddid i gydweithwyr ddatrys materion yn gyflym.

Bod yn drylwyr ac yn deg:

- Rhoi ateb agored a gonest cyn gynted â phosibl, gan ystyried cymhlethdod y mater.
- Sicrhau bod y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer sy'n gwneud cwynion yn cael dweud eu dweud a'u bod yn cael yr wybodaeth ddiweddaraf yn unol â hynny.
- Sicrhau yr ymdrinnir â'r rhai sy'n ymchwilio i faterion mewn ffordd deg a gwrthrychol, yn seiliedig ar y ffeithiau.

Darparu ymatebion teg ac atebol sy'n:

- Nodi beth ddigwyddodd ac a gafodd camgymeriadau eu gwneud.
- Adlewyrchu'n deg brofiadau pawb dan sylw.
- Nodi'n glir sut mae'r sefydliad yn atebol.
- Rhoi hyder a rhyddid i gydweithwyr gynnig atebion teg i unioni pethau.
- Cymryd camau i sicrhau bod yr hyn a ddysgir yn cael ei nodi a'i ddefnyddio i wella gwasanaethau.

Fel y manylir mewn perthynas â Gweithdrefn Gwyno Iechyd Cyhoeddus Cymru, gellir codi'r canlynol yn fater o gŵyn:

- Gall unrhyw un wneud cwyn am unrhyw wasanaeth, swyddogaeth, penderfyniad ac/neu ymyriad a ddarperir gan Iechyd Cyhoeddus Cymru.

O dan y Rheoliadau Gweithio i Wella (Rheoliad 14), ni ellir codi'r canlynol yn fater o gŵyn:

- a. Cwyn a hysbyswyd gan aelod o staff ynghylch ei gontract cyflogaeth - ymchwilir i'r materion hyn o dan bolisiau a gweithdrefnau Pobl a Datblygiad Sefydliadol y sefydliad.
- b. Cwyn sydd wedi cael ei hymchwilio gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.
- c. Cwyn sy'n deillio o fethiant honedig y Sefydliad i ymateb i gais Rhyddid Gwybodaeth. Ymchwilir i gwynion o'r fath gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO). Camau disgyblu y mae'r Sefydliad yn bwriadu eu cymryd o ganlyniad i ymchwilio i gŵyn (yn unol â'r polisi hwn).
- d. Cwyn wedi'i datrys yn gynnar wedi'i hysbysu ar lafar, naill ai wyneb yn wyneb neu dros y ffôn, a gaiff ei datrys o fewn 48 awr.
- e. Cwyn wedi'i hysbysu'n flaenorol ac wedi'i datrys nad yw'r Sefydliad yn ystyried ei bod hi'n rhesymol i'w hailagor.
- f. Cwynion y mae achosion llys eisoes wedi'u cychwyn mewn perthynas â hwy. Os cychwynnir achos llys pan fo cynw eisoes yn destun ymchwiliad yn unol â'r Rheoliadau, rhaid i bob ymchwiliad pellach i'r gŵyn ddod i ben (Rheoliad 14(1)(i)).

Os bydd unrhyw un o'r pwyntiau uchod yn cael eu codi yn fater o gŵyn, mae'n rhaid i Iechyd Cyhoeddus Cymru hysbysu'r sawl sy'n gwneud y gŵyn am y rheswm pam na ellir ystyried ei gŵyn, gan fod y pwyntiau uchod wedi'u heithrio o'r Rheoliadau Gweithio i Wella.

Hawliadau

Fel sydd wedi'i nodi uchod, ni fydd hyn yn cael ei drafod. Rhaid i'r holl bersonél fod yn ymwybodol o bolisi a gweithdrefn Iechyd Cyhoeddus Cymru mewn perthynas â Hawliadau. Mae dolenni i ddogfennau isod:

- a. <https://icc.gig.cymru/amdanom-ni/polisiau-a-gweithdrefnau/polisiau-a-gweithdrefnau/rheoli-risg-iechyd-a-diogelwch-a-ystadau/icc-16-polisi-rheoli-hawliadau/>
- b. <https://icc.gig.cymru/amdanom-ni/polisiau-a-gweithdrefnau/polisiau-a-gweithdrefnau/dogfennau-cefnogi-rheoli-risg-iechyd-a-diogelwch-a-ystadau/icc16-tp01-gweithdrefn-rheoli-hawliadau/>

*Mae rhagor o wybodaeth am Reoli Hawliadau ar y tudalennau corfforaethol ar gyfer Polisiâu Rheoli Risg, Iechyd a Diogelwch, ac Ystadau sydd ar gael yma: <https://icc.gig.cymru/amdanom-ni/polisiau-a-gweithdrefnau/polisiau-a-gweithdrefnau/rheoli-risg-iechyd-a-diogelwch-a-ystadau/>

Dyletswydd Gonestrwydd

Dylai bod yn agored ac yn onest fod wrth wraidd pob perthynas rhwng y rhai sy'n darparu triniaeth a gofal a'r rhai sy'n ei dderbyn. Yn y GIG, rydym yn ymdrechu i ddarparu gofal diogel a thosturiol o ansawdd uchel i bob un o ddefnyddwyr ein gwasanaethau. Fodd bynnag, hyd yn oed pan fyddwn yn gwneud ein gorau, gall pobl brofi niwed weithiau. Dyna pam mae'r Ddyletswydd Gonestrwydd gennym. Ein nod yw creu diwylliant o ymddiriedaeth a didwylledd, fel bod y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer yn teimlo'n hyderus o ran y gofal a gânt gan y sefydliad.

Mae'r Ddyletswydd Gonestrwydd yn ofyniad cyfreithiol i Sefydliadau GIG Cymru fod yn agored ac yn onest gyda'r defnyddwyr gwasanaethau sy'n derbyn gofal a thriniaeth. Amlinellir hyn yn Neddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020.

Mae'r Ddyletswydd Gonestrwydd yn berthnasol os yw'r gofal rydym yn ei ddarparu wedi, neu efallai wedi, cyfrannu at niwed cymedrol neu ddifrifol annisgwyl neu anfwriadol, neu farwolaeth. Mae'r ddyletswydd hon yn ychwanegu at ein proses Gweithio i Wella ar gyfer codi pryderon neu gwynion.

Beth ydyn ni'n ei olygu wrth niwed cymedrol neu ddifrifol?

Niwed Cymedrol	•Mae defnyddiwr gwasanaeth yn profi cynnydd cymedrol mewn triniaeth a niwed sylweddol, ond nid yw'n niwed parhaol. Mae'r gofal a ddarparwyd gan y GIG wedi cyfrannu at hyn, neu'n mae'n bosibl ei fod wedi cyfrannu ato Er enghraifft, er bod nodiadau'r claf yn dweud bod alergedd gan y claf i feddyginiaeth benodol, rhoddir y feddyginiaeth honno i'r claf ac mae'n arwain at adwaith sylweddol sy'n golygu bod angen i'r claf aros yn yr ysbyty am bedwar diwrnod neu fwy cyn iddo wella.
Niwed Difrifol	•Mae defnyddiwr gwasanaeth yn profi anabledd parhaol neu'n colli ei allu corfforol. Mae'r gofal a ddarparwyd gan y GIG wedi cyfrannu at hyn neu'n mae'n bosibl ei fod wedi cyfrannu ato Er enghraifft, er bod nodiadau'r claf yn dweud bod alergedd gan y claf i feddyginiaeth benodol, rhoddir y feddyginiaeth honno i'r claf ac mae'n arwain at niwed i'r ymennydd neu niwed parhaol arall i'w organau.
Marwolaeth	•Mae defnyddiwr gwasanaeth yn marw ac mae'r gofal a ddarparwyd gan y GIG wedi cyfrannu at y farwolaeth honno neu mae'n bosibl ei fod wedi cyfrannu ati. Er enghraifft, er bod nodiadau'r claf yn dweud bod alergedd gan y claf i feddyginiaeth benodol, rhoddir y feddyginiaeth honno i'r claf ac mae'n arwain at ei farwolaeth.

Gweithdrefn Gryno y Ddyletswydd Gonestrwydd

- a. Wrth ddod yn ymwybodol bod y ddyletswydd gonestrwydd yn berthnasol, rhaid i'r GIG hysbysu'r defnyddiwr gwasanaeth neu'r unigolyn sy'n gweithredu ar ei ran. Dylai'r cyswllt hwn fod 'yn bersonol', sy'n golygu dros y ffôn, galwad fideo neu wyneb yn wyneb.
- b. Pwrpas hysbysu'r claf 'yn bersonol' yw cynnig ymddiheuriad, rhoi esboniad o'r hyn sy'n hysbys bryd hynny, cynnig cymorth, egluro'r camau nesaf a darparu manylion pwynt cyswllt.
- c. Anfonir llythyr at y defnyddiwr gwasanaeth neu'r unigolyn sy'n gweithredu ar ei ran o fewn pum diwrnod gwaith, a fydd yn cadarnhau'r hyn a ddywedwyd yn yr hysbysiad 'yn bersonol'.

- d. Bydd y GIG yn cynnal ymchwiliad i ddarganfod yr hyn a ddigwyddodd a pham, a sut y gallwn ei atal rhag digwydd eto.
- e. Bydd hyn yn digwydd yn unol â Gweithdrefn 'Gweithio i Wella' GIG Cymru.
- f. Bydd y pwynt cyswllt enwebedig a ddarperir fel rhan o'r weithdrefn Dyletswydd Gonestrwydd yn rhoi rhagor o wybodaeth i chi am y broses hon a'r hyn a fydd yn digwydd nesaf.
- g. Os nad ydych am i ni gysylltu â chi, neu os byddai'n well gennych i rywun weithredu ar eich rhan, rhowch wybod i ni a byddwn yn gwneud y trefniadau angenrheidiol.

*Mae rhagor o wybodaeth am y Ddyletswydd Gonestrwydd ar y tudalennau corfforaethol ar gyfer Polisiâu Rheoli Risg, Iechyd a Diogelwch, ac Ystadau sydd ar gael yma: <https://icc.gig.cymru/amdanom-ni/polisiau-a-gweithdrefnau/polisiau-a-gweithdrefnau/rheoli-risg-iechyd-a-diogelwch-a-ystadau/>

Diogelwch Cleifion a Staff - Yn cyd-fynd â Pholisi Cenedlaethol Gweithrediaeth GIG Cymru ar Adrodd a Rheoli Digwyddiadau Diogelwch Cleifion (2023)

Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi ymrwymo i ddiogelu'r rhai y mae'n gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer gan ddefnyddio systemau sy'n sicrhau bod rhybuddion, hysbysiadau diogelwch a chanllawiau eraill y mae angen rhoi sylw iddynt yn cael eu dosbarthu ac y gweithredir arnynt o fewn yr amserlenni gofynnol. Mae dogfennau polisi y sefydliad, [Polisi Rhybuddion, Hysbysiadau Diogelwch a Chanllawiau Eraill PHW 30](#) a [Gweithdrefn ar gyfer Rhybuddion, Hysbysiadau Diogelwch a Chanllawiau Eraill PHW 30/ TP01](#) yn rhoi cyfeiriad clir. Mae'r holl rybuddion/hysbysiadau diogelwch yn cael eu cyfathrebu'n effeithiol ledled y sefydliad drwy raeadu'r holl wybodaeth sy'n ymwneud â diogelwch sy'n dod i law gan Lywodraeth Cymru, Asiantaeth Rheoleiddio Meddyginiaethau a Chynhyrchion Gofal Iechyd ac ati, gan ddefnyddio dull cyson ledled Iechyd Cyhoeddus Cymru. Nid yw'r polisi yn cymryd lle dyletswydd ac atebolrwydd proffesiynol staff i adrodd am unrhyw ddigwyddiad andwyol mewn perthynas â dyfais feddygol, cynnyrch peryglus, neu weithdrefn anniogel.

Mae'r polisi'n cefnogi cydymffurfedd â'r rhwymedigaethau deddfwriaethol a rheoleiddiol allweddol a ganlyn:

- a. Rheoliadau Dyfeisiau Meddygol 2002.
- b. Rheoliadau Dyfeisiau Meddygol (Diwygiedig) 2008.
- c. Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1974.
- d. Rheoliadau Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1999.
- e. Rheoliadau Diogelwch Cyflenwi Peiriannau 2008.
- f. Rheoliadau Darparu a Defnyddio Cyfarpar Gwaith 1998.
- g. Rheoliadau Gweithrediadau Codi ac Offer Codi 1998.

Rhaid i'r adrannau hynny o'r sefydliad yr anfonir Rhybuddion a Hysbysiadau Diogelwch atynt i'w hadolygu ac i gymryd camau gweithredu mewn perthynas â nhw gyflwyno ymateb, yn unol â'r weithdrefn. Mae hyn er mwyn sicrhau bod Bwrdd Iechyd Cyhoeddus

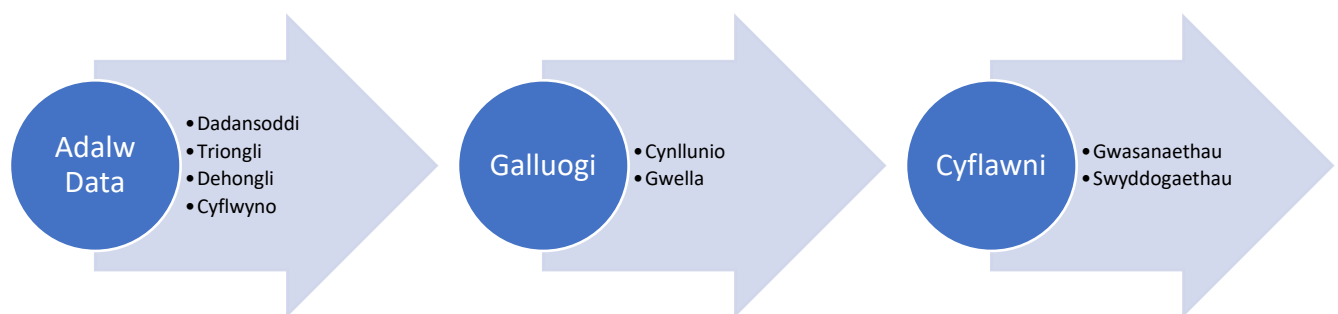
Cymru a Gweithrediaeth y GIG/Uned Cyflawni Diogelwch y GIG yn cael sicrwydd bod Iechyd Cyhoeddus Cymru yn cydymffurfio â'r argymhellion wedi'u cynnwys ynddynt.

*Mae rhagor o wybodaeth am Rybuddion, Hysbysiadau Diogelwch a Chanllawiau Eraill ar gael ar y tudalennau corfforaethol ar gyfer Polisiâu Rheoli Risg, Iechyd a Diogelwch, ac Ystadau sydd ar gael yma: <https://icc.gig.cymru/amdanom-ni/polisiau-a-gweithdrefnau/polisiau-a-gweithdrefnau/rheoli-risg-iechyd-a-diogelwch-a-ystadau/>

Atodiad 4: Rheoli Gwybodaeth

Rhaid i'n systemau rheoli gwybodaeth a data fod yn ddiogel ac yn gyfredol, gan fodloni gofynion Llywodraethu Gwybodaeth. Mae'n berthnasol i bob math o wybodaeth a brosesir gan ein sefydliad; ac mae'n cwmpasu'r holl swyddogaethau busnes a'r wybodaeth, systemau gwybodaeth, rhwydweithiau, yr amgylchedd ffisegol a phobl berthnasol sy'n cefnogi'r swyddogaethau busnes hynny.

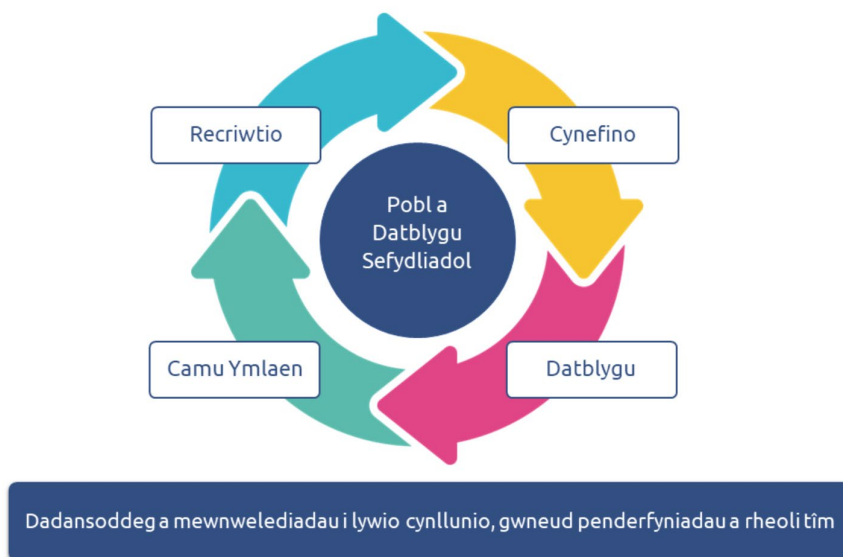
Rhaid i ni sicrhau bod gwybodaeth ar gael ac yn cael ei rhannu'n briodol i bawb sydd ei hangen. Rydym yn troi data yn wybodaeth trwy driongli mesurau meintiol ac ansoddol mewn perthynas â pherfformiad, profiad a chanlyniadau i ddeall ansawdd gwasanaethau, effeithiolrwydd gwaith gwella ac effaith y penderfyniadau a wneir. Rydym yn monitro, yn adrodd ac yn uwchgyfeirio dangosyddion drwy ein strwythurau llywodraethu i sicrhau bod camau priodol yn cael eu cymryd ar bob lefel o ran dysgu, gwella ac atebolrwydd.

Wrth ddefnyddio data, rhaid i bob aelod o staff gydymffurfio â Pholisi Llywodraethu Gwybodaeth GIG Cymru*.

*Mae rhagor o wybodaeth am lywodraethu gwybodaeth ar gael ar y tudalennau Polisiâu Llywodraethu Gwybodaeth, Rheoli Gwybodaeth a Thechnoleg sydd ar gael yma: <https://icc.gig.cymru/amdanom-ni/polisiau-a-gweithdrefnau/polisiau-a-gweithdrefnau/polisiau-llywodraethu-gwybodaeth-rheoli-gwybodaeth-a-thechnoleg/>

Atodiad 5: Rheoli Staff

Mae recriwtio a rheoli staff yn ddiogel yn chwarae rhan hanfodol wrth alluogi Iechyd Cyhoeddus Cymru i greu diwylliant bywiog, cynhwysol ac iach lle mae pob un o'n pobl yn cael eu cefnogi i ffynnu. Fel sefydliad, mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi ymrwymo i greu a meithrin amgylchedd gwaith cadarnhaol, hyblyg a chynaliadwy.

Ein dyhead yw bod yn sefydliad enghreifftiol ar gyfer llesiant, lle mae ein staff yn cael eu cefnogi i sicrhau bod eu profiad o weithio yn eu galluogi i fod yn iachach ac yn hapusach yn y gwaith, ac i allu bod ar eu gorau. Y prif nod yw gwella effeithiolrwydd sefydliadol trwy wella'n barhaus y cyd-destun y mae pobl yn gweithio ynddo ar lefel sefydliad, tîm ac unigol, gan sicrhau'r defnydd gorau posibl o adnoddau i gynnal y lefelau uchaf o ragoriaeth.

Recriwtio Staff

Wrth recriwtio staff, dilynwch Bolisi Recriwtio a Chadw Iechyd Cyhoeddus Cymru. Drwy ddilyn y polisi hwn, gall Iechyd Cyhoeddus Cymru fod yn dawel ei feddwl ei fod yn gweithredu o fewn cyfyngiadau prosesau a pholisïau GIG Cymru ac Iechyd Cyhoeddus Cymru, gan ddarparu a dilyn dull teg, cyson ac effeithiol o recriwtio a dethol.

Mae chwe cham gwirio cyn cyflogi i wirio bod unigolyn yn bodloni rhag-amodau'r rôl y mae'n gwneud cais amdani. Sef:

1. Gwiriad hunaniaeth
2. Gwiriad cofnodion troseddol
3. Asesiad iechyd gwaith
4. Gwiriad cofrestriadau proffesiynol a chymwysterau
5. Gwiriad hawl i weithio
6. Gwiriad hanes cyflogaeth a geirdaon

Gwerthuso, Rheoli a Chadw Staff

Mae system werthuso effeithiol yn ffordd systematig o nodi sut mae staff yn perfformio yn eu rolau diffiniedig ar hyn o bryd. Maent yn nodi cryfderau a gwendidau o ran perfformiad, ymhlith staff unigol ac ymhlith yr holl staff sy'n cyflawni rolau tebyg. Yn bwysicaf oll, nod systemau gwerthuso yw rhoi sicrwydd i'r Bwrdd bod yr holl bobl sy'n gweithio yn y sefydliad yn gymwys ar hyn o bryd, yn enwedig y staff hynny sydd â chyswllt uniongyrchol â'r cyhoedd.

Mae system werthuso dda yn darparu'r manteision canlynol:

- Nodi i ba raddau y mae gan ei weithlu'r sgiliau, yr wybodaeth, y gwerthoedd a'r ymddygiadau sydd eu hangen i helpu'r sefydliad i gyflawni ei amcanion strategol a busnes
- Hysbysu rheolwyr y sefydliad am adrannau yn y gweithlu sy'n perfformio'n dda ac yn wael, fel y gall y strategaeth adnoddau dynol fynd i'r afael ag adrannau sy'n perfformio'n wael ledled y sefydliad
- Helpu'r bobl sy'n gweithio yn y sefydliad i gynllunio a chyflawni eu datblygiad personol parhaus, yn seiliedig ar werthusiad strwythuredig o berfformiad gwirioneddol ac anghenion y sefydliad (caiff hyn sylw yn Atodiad 6).

Mae staff sy'n gallu manteisio ar gymorth, datblygiad, a chyfleoedd i gael eu hannog i gyflawni eu huchelgeisiau unigol yn hanfodol o safbwynt eu cadw.

Rhaid i'r rhai sydd wedi'u cofrestru'n broffesiynol gadw eu cofrestriad yn unol â'r Corff Proffesiynol perthnasol. Bydd gwiriadau cofrestriad proffesiynol yn cael eu cynnal gan reolwyr ledled y sefydliad.

I gael rhagor o wybodaeth am recriwtio a chadw staff, bwriwch olwg ar dudalennau Pobl a Datblygiad Sefydliadol Iechyd Cyhoeddus Cymru am gyngor ac arweiniad pellach. https://nhs.wales365.sharepoint.com/sites/PHW_POD

Atodiad 6: Hyfforddiant ac Addysg

Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn cydnabod y cysylltiad pwysig rhwng datblygiad staff a datblygiad y sefydliad; mae dysgu yn allweddol i gyflawni gwaith a chyfrifoldebau cymwys, effeithiol a diogel, yn ogystal ag yn allweddol i ymgysylltu, dilyniant a gwelliant.

Mae'n rhaid i'r holl staff sy'n gweithio i GIG Cymru allu dangos eu bod wedi mynychu/cwblhau isafswm hyfforddiant craidd i sicrhau eu diogelwch eu hunain a diogelwch eraill a rhaid bod ganddynt wybodaeth hanfodol am nifer o bynciau sy'n ein helpu i ddarparu'r gwasanaeth y dylem fod yn ei ddarparu.

Mae datblygiad proffesiynol yn cefnogi dilyniant er mwyn datblygu gwybodaeth, arbenigedd a sgiliau dynol yn barhaus, a hynny er mwyn cynnal safonau uchel. Mae buddsoddi yn ein staff trwy gefnogi a rheoli eu dysgu a'u twf yn sicrhau perthnasedd yn y presennol ac yn eu paratoi ar gyfer y dyfodol.

Bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn galluogi gweithwyr i gael y sgiliau a'r wybodaeth sydd eu hangen er mwyn cyflawni'n effeithiol a chael ymdeimlad o dwf, cyflawniad a dilyniant. Mae amrywiaeth o gymhellion ar gael yn cynnwys sesiynau datblygiad personol, cyrsiau wyneb yn wyneb, ac adnoddau ar-lein.

Mae nifer o Fframweithiau Gyrfa ledled y sefydliad sy'n nodi'r mecanweithiau llywodraethu er mwyn llywio'r sgiliau a'r datblygiad gyrfa sydd eu hangen ar gyfer pob cam o'r yrfa berthnasol. Maent yn cefnogi datblygu rolau yn awr ac yn y dyfodol trwy safoni cwrpas y rolau. Trwy lwybrau dysgu cydnabyddedig, maent yn darparu'r wybodaeth a'r sgiliau sylfaenol i ymarfer yn ddiogel. Mae enghreifftiau o'r Fframweithiau Gyrfa ledled y sefydliad yn cynnwys:

- Fframwaith Gyrfa Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd a Gweithwyr Proffesiynol Perthynol i Iechyd
- Practitioner Registration: Ready, Set, Go
- Fframwaith Gyrfa ar gyfer Gweithwyr Iechyd Proffesiynol a Reoleiddir gan y Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal, y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth ac sy'n cynnwys Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd yn Iechyd Cyhoeddus Cymru

Goruchwyliaeth Glinigol

Mae Goruchwyliaeth Glinigol yn derm a ddefnyddir i ddisgrifio'r broses ffurfiol o gymorth, myfyrio a dysgu proffesiynol sy'n cyfrannu at ddatblygiad unigol trwy hunan-archwilio beirniadol a hunanreoleiddio ac sy'n darparu dull strwythuredig o fyfyrion ddyfnach ar arfer clinigol a phroffesiynol. Mae goruchwyliaeth glinigol yn elfen hanfodol o Fframwaith Llywodraethu Clinigol Iechyd Cyhoeddus Cymru a'n hymrwymiad sefydliadol i ddarparu gwasanaethau rhagorol a diogel.

Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi nodi ei gyfeiriad yn y Fframwaith Goruchwyliaeth Glinigol ar gyfer Gweithwyr Iechyd a Gofal Proffesiynol a Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd. Nod y Fframwaith yw sicrhau bod egwyddorion craidd ar waith sy'n sail i drefniadau goruchwyllo clinigol ac sy'n sicrhau dull cyson o weithredu gyda hyfforddiant priodol a gwaith caffael sgiliau ar gyfer y rhai sy'n arwain ac yn darparu Goruchwyliaeth Glinigol.

Mae Goruchwyliaeth Glinigol yn creu lle diogel i weithwyr gofal iechyd proffesiynol ac ymarferwyr eraill fyfyrion ar eu harfer gyda'r bwriad o ddysgu, datblygu a gwella gwybodaeth, cymhwysedd a hyder yn eu rôl.

Y brif gynulleidfa darged ar gyfer y fframwaith yw'r rhai sydd mewn rolau clinigol neu gymorth. Mae hyn yn cynnwys ymarferwyr sy'n darparu ymyriadau gofal iechyd yn uniongyrchol, neu sy'n llywio ymyriadau y gellir eu cynnal gan weithiwr iechyd proffesiynol arall, e.e. Diogelu Iechyd, Sgrinio a Microbioleg. Gellir defnyddio'r fframwaith hwn mewn ystod eang o leoliadau a'i addasu i'r gwasanaeth neu'r swyddogaeth benodol honno.

*Mae rhagor o wybodaeth am Fframweithiau Gyrfa a Goruchwyliaeth Glinigol ar dudalennau mewnwyd Iechyd Cyhoeddus Cymru. (add links when published)

Atodiad 7: Cyfranogiad cleifion/defnyddwyr gwasanaeth/y cyhoedd

Mae pobl yn ganolog i bopeth y mae sefydliadau gofal iechyd yn ei wneud. Mae'n hollbwysig bod safbwyntiau a phrofiadau pobl, o amrywiaeth o grwpiau cydraddoldeb, yn cael eu casglu a bod camau gweithredu'n cael eu cynnal mewn perthynas â nhw, er mwyn llunio a gwella gwasanaethau. Mae'n hollbwysig casglu safbwyntiau a phrofiadau cynrychiolwyr a staff y sefydliad, yn ogystal â defnyddwyr gwasanaeth. Mae angen i sefydliadau fod yn agored ac yn onest gyda'r holl randdeiliaid ynghylch profiad, adborth, a chyfranogiad y cyhoedd/ymgysylltu â'r cyhoedd.

Profiad Defnyddwyr Gwasanaeth

Defnyddiwr gwasanaeth yw rhywun sy'n defnyddio neu sy'n gallu manteisio ar wasanaethau iechyd mewn unrhyw leoliad, ac mae'n cynnwys ei deulu a'i ofalwyr di-dâl. Profiad defnyddiwr gwasanaeth yw'r hyn mae'n ei deimlo i fod yn ddefnyddiwr y GIG. Mae cynnwys profiad o ofal iechyd yn flaenoriaeth allweddol i GIG Cymru ac felly Iechyd Cyhoeddus Cymru, a'r nod yw gwella profiad ac ansawdd gofal i unigolion a theuluoedd.

Mae pwnc profiad wedi'i gyfiawnhau yn ddangosydd ansawdd dilys oherwydd ei werth cynhenid ac oherwydd bod disgwyl i wasanaethau gofal iechyd fod yn drugarog ac yn dosturiol.¹⁶ Fodd bynnag, mae'r cysyniad hwn wedi achosi pryder mewn sefydliadau gofal iechyd oherwydd y gallai achosi iddynt ganolbwyntio ar y blaenoriaethau anghywir. Mae mesurau profiad y claf yn oddrychol ac yn ansoddol. Rhaid cydnabod bod defnyddwyr gwasanaeth yn ffynonellau cywir o wybodaeth a gellir dadlau bod cael defnyddwyr gwasanaeth sy'n fwy gwybodus ac sy'n ymgysylltu'n well yn arwain at well perthynas rhwng sefydliadau a'u defnyddwyr gwasanaeth.

Nod rhaglen profiad ac adborth effeithiol fydd:

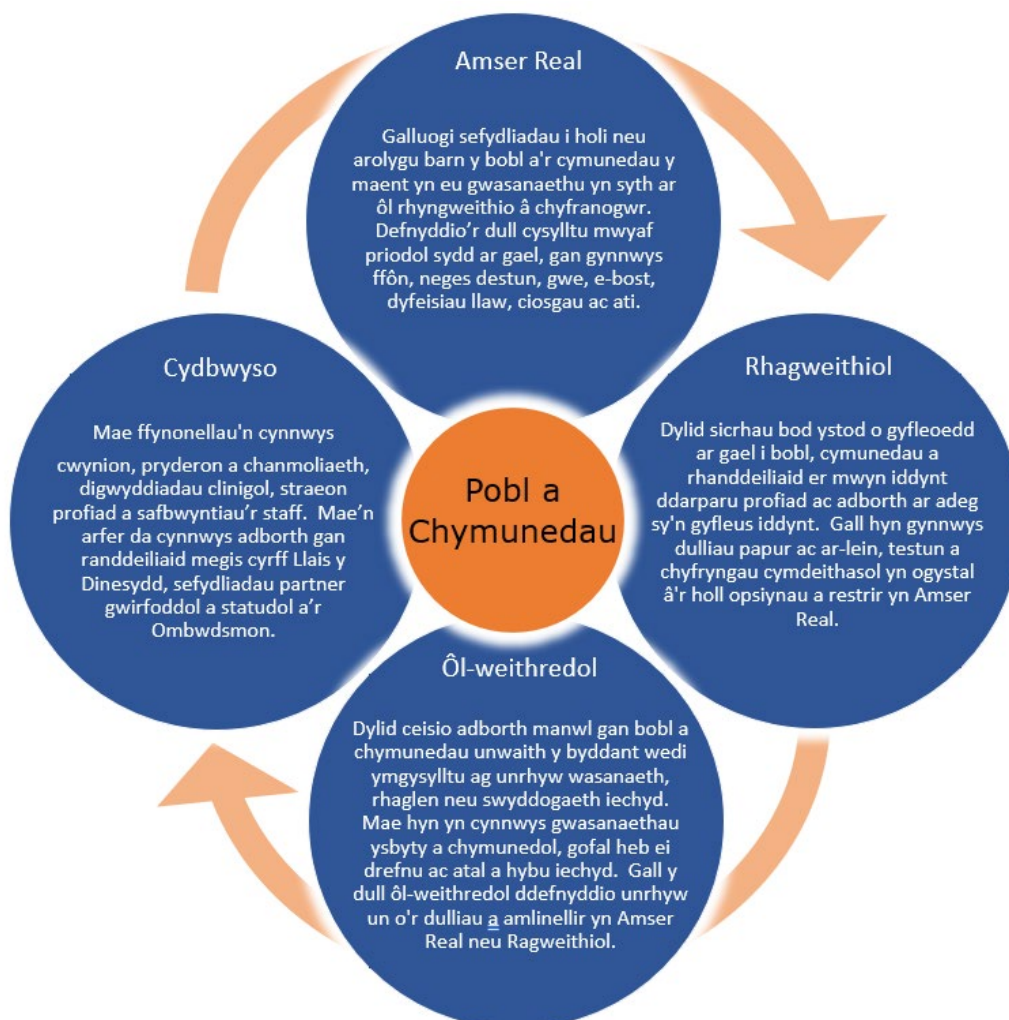
- Sicrhau bod gan sefydliadau dulliau wrth law i alluogi pawb i roi adborth profiad ar adeg ac mewn lleoliad o'u dewis.
- Galluogi datrys materion a godwyd yn amserol.
- Gellir monitro themâu a thueddiadau allweddol sy'n deillio o brofiad/adborth o bob math.
- Rhoi sicrwydd yn seiliedig ar dystiolaeth bod elfennau allweddol y profiad a'r adborth yn cael eu hasesu a bod camau'n cael eu cymryd i sicrhau gwelliannau.

Dulliau Adborth Profiad

Mae pobl, cymunedau a rhanddeiliaid yn rhoi adborth mewn amrywiaeth eang o ffyrdd. Efallai y bydd rhai ffyrdd wedi'u cynllunio'n benodol gan sefydliadau i annog adborth, ond mae llawer o ffynonellau eraill. Mae'n bwysig bod pobl, cymunedau a rhanddeiliaid yn teimlo bod eu safbwyntiau, boed yn gadarnhaol, yn negyddol neu'n niwtral, yn cael eu croesawu, y rhoddir sylw iddynt, a bod gwelliannau'n cael eu gwneud lle bo angen.

¹⁶ Berwick, D. (2009). What Patient Centred Should Mean: Confessions of an Extremist. *Health Aff (Millwood)* w555-65, doi: 10.1377/hlthaff.28.4.w655.

Mae amrywiaeth o ddulliau ar gael i gael adborth. Mae llawer o'r profiad wedi'i gyhoeddi yn ymwneud â lleoliadau ysbyty er bod y rhan fwyaf ohono hefyd yn berthnasol i bobl a chymunedau mewn lleoliadau eraill. Mae'n bwysig bod sefydliadau'n defnyddio adborth a phrofiad o bob ffynhonnell i gael darlun cytbwys o ansawdd gwasanaethau, rhaglenni a swyddogaethau'r sefydliad. Gellir a dylid defnyddio'r adborth a'r profiadau wedi'u casglu i gefnogi'r holl ddatblygiadau gwella ansawdd. Isod, mae crynodeb o'r dulliau:

Civica

Yn Iechyd Cyhoeddus Cymru, Civica yw'r system ganolog ar gyfer casglu a dadansoddi adborth a phrofiadau'r bobl rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer. Fe'i defnyddir i ddeall adborth a phrofiadau amser real am wasanaethau, rhaglenni a swyddogaethau, sydd yn ei dro yn cefnogi blaenoriaethu ac yn llywio gwella ansawdd. Cafodd system Civica ei chaffael mewn partneriaeth â holl sefydliadau GIG Cymru i greu dull 'Unwaith i Gymru'.

Civica – Buddion

Defnyddir Civica i gynnal arolygon ar bapur neu gymysgedd o gymwysiadau arolygon fel Survey Monkey, Microsoft Forms neu Google Forms. Mae Civica yn cynnig llawer o fanteision, gan gynnwys y potensial i:

- a. Fod y datrysiad unigol i brofiad ac adborth pob unigolyn, cymuned a rhanddeiliad, boed hwnnw'n weithdy pwrpasol, arolwg torfol, adborth o gynadleddau neu waith poblogaeth ar raddfa fawr fel yr arolwg 'Sut wyt ti?'.
- b. Trawsnewid gallu'r sefydliadau i gasglu, dadansoddi a gweithredu ar brofiad/adborth. Mae'n rhoi'r cyfle i bawb rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer drafod eu profiad a rhoi adborth ar amser ac mewn lleoliad o'u dewis.
- c. Mae'r system yn seiliedig ar gwmwl a gellir ei chyrchu trwy unrhyw borwr gwe. Gall gynhyrchu arolygon hawdd eu darllen, yn seiliedig ar luniau, a chreu templedi sy'n addas i blant.
- d. Mae gan y system y gallu i gael dangosfyrddau lefel cyfarwyddiaeth, tîm neu raglen, yn ogystal â'r gallu i adrodd yn awtomatig, tynnu sylw at gamau gweithredu, dadansoddi teimladau, creu graffiau tueddiadau, creu mapiau gwres a thynnu sylw at eiriau allweddol.

Cyfranogiad y Cyhoedd/Ymgysylltu â'r Cyhoedd

Lansiwyd ein dogfen 'Ein Dull o Ymgysylltu' yn Iechyd Cyhoeddus Cymru yn 2021. Cafodd ei llywio gan dri darn o ddeddfwriaeth:

- a. Deddf Cydraddoldeb 2010¹⁷.
- b. Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- c. Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) 2020.

Mae ganddi rôl ganolog i'w chwarae wrth wneud y gorau o rôl Iechyd Cyhoeddus Cymru o safbwynt diogelu a gwella iechyd a llesiant poblogaeth Cymru. Ei hegwyddorion craidd yw:

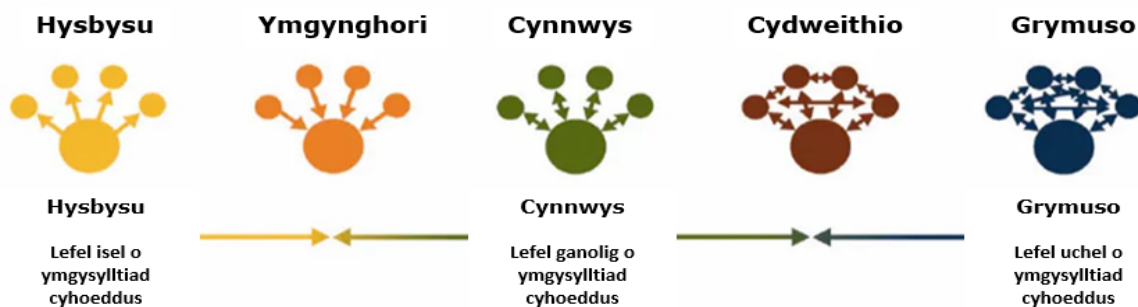
- a. Mae ymgysylltu â'r bobl rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer yn weithgaredd iechyd cyhoeddus craidd.
- b. Mae'n hanfodol wrth gyflawni yn unol â'n strategaethau.
- c. Mae'n gyfrifoldeb arnom ni i gyd.
- d. Rydym yn creu ffyrdd newydd o gefnogi timau i feincnodi lle maent ar hyn o bryd a chynnig awgrymiadau ar sut i wella.

Mae'r model Sbectrwm Cyfranogiad Cyhoeddus ('Spectrum of Public Participation') wedi'i gydnabod yn rhyngwladol wedi'i ddatblygu i helpu i egluro rôl y cyhoedd wrth gynllunio a gwneud penderfyniadau, a faint o ddylanwad sydd gan y gymuned dros brosesau cynllunio neu wneud penderfyniadau. Mae'r model yn nodi pum lefel o ymgysylltu â'r gymuned¹⁸ isod:

¹⁷ Llywodraeth y DU. (2010). Deddf Cydraddoldeb. Deddfau Cyhoeddus Cyffredinol y DU.

<https://www.legislation.gov.uk/cy/ukpga/2010/15/contents>. Cyrchwyd 22 Mai 2023.

¹⁸ Organizing Engagement. Spectrum of Public Participation. <https://organizingengagement.org/models/spectrum-of-public-participation/>. Cyrchwyd 21 Mai 2023.

Mae'r diagram uchod yn cynrychioli'r gwahanol lefelau o ymgysylltu y gall sefydliadau eu defnyddio i ymgysylltu â'u cymunedau, gyda'r pellaf ar y dde o'r sbectrwm yn nodi bod y gymuned yn dylanwadu'n fwy ar y broses gwneud penderfyniadau.

Er mwyn i gyfranogiad y cyhoedd/ymgysylltu â'r cyhoedd gael ei gyflawni'n dda, mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi ymrwymo i'r canlynol:

- Gweithlu Ymrwymedig: Staff sy'n deall ac yn gwerthfawrogi manteision ymgysylltu fel eu bod yn barod ac wedi'u hymroi i gynnal y gweithgareddau hyn.
- Sgiliau a Gallu: Staff sydd â'r sgiliau cywir a chyfleoedd hyfforddi priodol fel bod gweithgarwch ymgysylltu yn cael ei ddarparu mewn ffordd gynhwysol a grymusol, gydag effaith a chysondeb, ledled y sefydliad.
- Meithrin Perthynas: Perthnasoedd cryf gyda'r cyhoedd a rhanddeiliaid a all weithio gyda ni i gefnogi ein nod.
- Offer ac Adnoddau: Set o offer sy'n galluogi ein timau i ymgymryd â gweithgarwch ymgysylltu mewn modd effeithiol, hyderus a chyson.
- Monitro a Gwerthuso: Dangos yn glir effaith gweithgarwch ymgysylltu er mwyn llywio gwelliannau a dolenni adborth cryf gyda'r rhai sy'n ymgysylltu â ni.

Atodiad 8: Datganiad Ansawdd a Galluogi Ansawdd Iechyd Cyhoeddus Cymru

Datganiadau Ansawdd

Diogel	Iechyd Cyhoeddus Cymru	Rydym yn darparu gwasanaethau dibynadwy, diogel o ansawdd uchel, gan dynnu sylw at arferion rhagorol a dysgu pan fydd pethau'n mynd o chwith. Byddwn yn sicrhau bod ein staff yn ddigon medrus a gwybodus i amddiffyn iechyd, diogelwch a llesiant y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer.
Amserol	Iechyd Cyhoeddus Cymru	Mae modd i'r rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer fanteisio'n hawdd ar wasanaethau, cyngor ac arweiniad o ansawdd uchel ar gyfer ymyriadau iechyd y cyhoedd, ar yr adeg gywir ac yn y man cywir i ddiwallu'r angen gofynnol.
Effeithiol	Iechyd Cyhoeddus Cymru	Mae modd i'r rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer fanteisio ar sgrinio, cyngor arbenigol, triniaeth a chymorth sy'n darparu'r canlyniad gorau iddynt. Rydym yn sicrhau bod ein gwasanaethau yn drawsnewidiol, yn seiliedig ar dystiolaeth, gyda llwybrau oes gyfan sy'n ymdrin ag atal, diogelu iechyd a thriniaeth i hyrwyddo ansawdd bywyd.
Effeithlon	Iechyd Cyhoeddus Cymru	Byddwn yn gwneud y defnydd mwyaf effeithiol o'n hadnoddau, gan sicrhau ein bod yn meithrin capasiti a galluogrwydd ledled y sefydliad i gyflawni'r gwerth gorau o safbwynt gofal iechyd mewn ffordd effeithlon. Dim ond yr hyn sydd ei angen rydym yn ei wneud, i gael y budd mwyaf, gan sicrhau bod gwasanaethau'n cynrychioli'r gwerth gorau am arian a fydd yn gwella canlyniadau i'r rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer mewn ffordd gynaliadwy, gan osgoi gwastraff.
Teg	Iechyd Cyhoeddus Cymru	Bydd Iechyd Cyhoeddus Cymru yn ymdrechu'n barhaus i sicrhau bod pobl yn cael pob cyfle i fyw yn iach ac yn hapus, waeth beth fo'u hoedran, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol, hil, dewis iaith, anabledd, crefydd neu gred, statws economaidd-gymdeithasol, neu ymlyniad gwleidyddol. Byddwn ni hefyd yn gwneud ein gorau glas i sicrhau y caiff gwasanaethau eu cynllunio a'u datblygu yn seiliedig ar anghenion amrywiol y bobl rydym yn eu gwasanaethu.

Canolbwyntio ar yr unigolyn (y boblogaeth)	Iechyd Cyhoeddus Cymru	Bydd ein gwasanaethau'n diwallu anghenion y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer, gan sicrhau bod eu dewisiadau a'u gwerthoedd yn llywio'r broses gwneud penderfyniadau. Mae llesiant y rhai rydym yn gweithio gyda nhw ac ar eu cyfer yn bwysig i ni ac rydym yn sicrhau bod pawb yn cael eu trin â charedigrwydd, empathi, parch ac urddas.
--	------------------------	---

Datganiadau Galluogi

Arweinyddiaeth	Dyletswydd Ansawdd	Mae arweinwyr gweladwy, sy'n talu sylw, ar bob lefel yn ein system gofal iechyd, ac mae eu gweithgareddau'n cael eu llywio gan weledigaeth a gwerthoedd y sefydliad mewn perthynas ag ansawdd. Mae ein harweinwyr a'n rheolwyr yn arddel agwedd hirdymor, â rhanddeiliaid yn ganolog iddi, i ddatblygu gweledigaeth sefydliadol glir. Mae ganddynt y sgiliau a'r gallu priodol i greu'r amodau ar gyfer system rheoli ansawdd weithredol. Rydym yn sicrhau bod ein llywodraethiant, ein harweinyddiaeth a'n hatebolrwydd yn effeithiol wrth ddarparu gofal mewn ffordd gynaliadwy.
Y Gweithlu	Dyletswydd Ansawdd	Mae ein system gofal iechyd yn recriwtio, yn cadw, yn datblygu ac yn ymestyn rolau i sicrhau bod gennym ddigon o bobl hyderus sydd â'r wybodaeth a'r sgiliau cywir ar yr adeg gywir er mwyn darparu gofal diogel. Rydym yn gwerthfawrogi ein pobl a'r ymrwymiad a'r gwydnwch maent yn eu dangos wrth ddarparu gofal. Mae eu llesiant yn bwysig i ni, rydym yn diogelu eu hawliau ac yn eu helpu i deimlo'n dda ac yn hapus yn eu gwaith; ac rydym yn rhoi'r offer, y systemau a'r amgylchedd iddynt allu gweithio'n ddiogel ac effeithiol. Mae ein gwaith cynllunio'r gweithlu yn canolbwyntio ar fuddsoddi yn ein pobl a meithrin, tyfu, a thrawsnewid ein gweithlu i greu gweithlu cynaliadwy ar gyfer y dyfodol.
Diwylliant	Dyletswydd Ansawdd	Mae ein system gofal iechyd yn creu'r hinsawdd a'r diwylliant cywir i feithrin ac annog ansawdd a diogelwch systemau, gan werthfawrogi pobl mewn gweithle cefnogol, cydweithredol a chynhwysol fel bod ein pobl yn teimlo'n ddiogel yn seicolegol i allu mynegi pryderon a rhoi cynnig ar syniadau a dulliau newydd. Mae perthnasoedd mewn timau a gyda'r bobl rydym yn eu gwasanaethu yn effeithiol ac yn seiliedig ar dryloywder, atebolrwydd, ymddygiad moesegol, ymddiriedaeth a diwylliant cyfiawn, lle gall pobl ffynnu.

Gwybodaeth	Dyletswydd Ansawdd	Mae ein system gofal iechyd yn sicrhau bod gwybodaeth ar gael a'i bod yn cael ei rhannu'n briodol ar gyfer pawb sydd ei hangen. Rydym yn troi data yn wybodaeth trwy driongli mesurau meintiol ac ansoddol mewn perthynas â pherfformiad, profiad a chanlyniadau i ddeall ansawdd gwasanaethau, effeithiolrwydd gwaith gwella ac effaith y penderfyniadau a wneir. Rydym yn monitro, yn adrodd ac yn uwchgyfeirio dangosyddion drwy ein strwythurau llywodraethu i sicrhau bod camau priodol yn cael eu cymryd ar bob lefel o ran dysgu, gwella ac atebolrwydd.
Dysgu, Gwella ac Ymchwil	Dyletswydd Ansawdd	Mae ein system gofal iechyd yn creu'r amodau a'r gallu i gael dull gweithredu ledled sefydliadau a systemau ar gyfer dysgu parhaus, gwella ansawdd ac arloesi, ac mae'n mynd ati i'w hyrwyddo. Rydym yn defnyddio gwybodaeth newydd i ddylanwadu ar welliannau mewn arfer ac i lywio ein penderfyniadau. Rydym yn sicrhau bod ein gweithgarwch dysgu a gwella yn gysylltiedig â'n gweledigaeth strategol i gyflawni newid trawsnewidiol, ledled y sefydliad. Rydym yn ymrwmo i gymryd rhan mewn ymchwil oherwydd bod sefydliadau sy'n weithgar ym maes ymchwil yn darparu ansawdd gofal a chanlyniadau gwell i bobl.
Dull Systemau Cyfan	Dyletswydd Ansawdd	Mae ein system gofal iechyd yn sicrhau bod diogelwch mewn gofal iechyd yn mynd y tu hwnt i ddiogelwch cleifion unigol. Byddwn yn edrych o fewn ein ffiniau sefydliadol a'r tu hwnt iddynt i ddysgu sut y gallwn ddiwallu anghenion esblygol pobl mewn modd parhaus, dibynadwy a chynaliadwy. Byddwn yn cryfhau perthnasoedd ac yn gweithio gyda'n holl bartneriaid i sicrhau canlyniadau da. Mae ein polisiau yn ymgorffori'r uchelgeisiau ehangach o fewn y saith nod llesiant a'r pum ffordd o weithio yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.